

TÜZÜK

Karar Sayısı : 2009/14633

Ekli "Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğü"nüñ yürürlüğe konulması; İçişleri Bakanlığının 24/12/2008 tarihli ve 4094 sayılı yazısı üzerine, 5253 sayılı Dernekler Kanununun 27 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 2/2/2009 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C. ÇİÇEK
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. YAZICI
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. EKREN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. AYDIN
Devlet Bakanı

M. BAŞESGİOĞLU
Devlet Bakanı

K. TÜZMEN
Devlet Bakanı

N. ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

M. ŞİMŞEK
Devlet Bakanı

M. S. YAZICIOĞLU
Devlet Bakanı

E. BAĞIŞ
Devlet Bakanı

M. A. ŞAHİN
Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL
Millî Savunma Bakanı

B. ATALAY
İçişleri Bakanı

A. BABACAN
Dışişleri Bakanı

K. UNAKITAN
Maliye Bakanı

H. ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

F. N. ÖZAK
Bayındırlık ve İskân Bakanı

R. AKDAĞ
Sağlık Bakanı

B. YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER
Tarım ve Köyişleri Bakanı

H. YAZICI
Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı V.

M. Z. ÇAĞLAYAN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. H. GÜLER
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. GÜNAY
Kültür ve Turizm Bakanı

V. EROĞLU
Çevre ve Orman Bakanı

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ TÜZÜĞÜ

Varlığı zamanla sınırlı olmayan Türkiye Kızılay Derneği Türkiye Cumhurbaşkanının yüksek himayeleri altındadır.

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

Tüzüğün amacı

MADDE 1 – (1) Bu Tüzüğün amacı; Türkiye Kızılay Derneğinin kuruluşu, hukuki statüsü, teşkilat yapısı, üyelik işlemleri ile gelir ve giderlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kuruluş

MADDE 2 – (1) Dernek, 11/6/1868 tarihinde "Mecruhin ve Mardayı Askeriyeye İmdat ve Muavenet Cemiyeti" adıyla kurulmuş, 14/4/1877'de "Osmanlı Hilaliahmer Cemiyeti", 1923'te Cumhuriyet'in ilanından sonra "Türkiye Hilaliahmer Cemiyeti", 1935'te "Türkiye Kızılay Cemiyeti" ve 1947'de de "Türkiye Kızılay Derneği" adını almıştır.

(2) Tam adı "Türkiye Kızılay Derneği" olan kuruluş, "Türk Kızılayı" ve "Kızılay" adlarını da kullanır. Kızılayın Genel Merkezi Ankara'dadır.

Hukuki dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tüzük, Ülkemizin kabul ettiği usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Hukuki statü, temel ilkeler, Kızılay Bayrağı ve Kızılay Amblemi

MADDE 4 – (1) Türkiye Kızılay Derneğinin hukuki statüsü; Türkiye Cumhuriyeti Devletinin 1954 tarihinde imzaladığı Savaş Durumunda Sivillerin Korunmasına İlişkin 1949 tarihli Cenevre Konvansiyonu ve 1986 yılında 25 inci Uluslararası Kızıllaç Kızılay Konferansında 31 nolu Karar ile kabul edilmiş, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin de taraf olduğu, Uluslararası Kızıllaç-Kızıllaç Hareketi statüsüne ilişkin hukuki metin ile belirlenmiştir. Bu çerçevede:

a) Türkiye Kızılay Derneği, Kızılay adı altında ülkesinde faaliyet gösteren, Uluslararası Kızılay-Kızılhaç Hareketinin diğer unsurlarıyla ilişkilerinde kendisini temsil edecek merkezi yönetimi mevcut ve hareketin temel prensiplerine göre faaliyette bulunan özerk organizasyondur.

b) Toplum yararı için eğitim, sağlık ve sosyal refah gibi alanlarda sahip olduğu programlarla, hastalıkların önlenmesi, sağlık koşullarının iyileştirilmesi ve insan ızdırabının dindirilmesi için kamu otoriteleriyle işbirliği yapar.

c) Türkiye Kızılay Derneği, Cenevre sözleşmelerine göre Kızılay adını ve amblemini kullanma yetkisine sahiptir. Tüzüğünde tanımlanmış, barış zamanında, savaş sırasında ifa edeceği yasal görevlerine hazırlanmak da dahil tüm görevlerini yerine getirecek şekilde özerk olarak örgütlenir ve teşkilatlanır.

ç) Türkiye Kızılay Derneği, savaş durumunda sivillerin korunmasına yönelik IV üncü Cenevre Sözleşmesinin 63 üncü maddesinin (a) ve (b) fıkralarında tanımlandığı üzere, uluslararası düzeyde tanınan, Uluslararası Kızılay-Kızılhaç Konferansında tarif edilen prensiplere dayalı olarak savaş alanlarında insani faaliyetlerini gerçekleştirebilir. İşgalci güç, Türkiye Kızılay Derneğinin personelinde veya yapısında değişikliğe gidemez veya faaliyetlerine hanel getiremez.

(2) Kızılay; Uluslararası Kızılay-Kızılhaç Hareketinin aşağıda belirtilen temel ilkeleri doğrultusunda faaliyette bulunur:

a) İnsancıl olmak: Savaş alanındaki yaralılara ayırım gözetmeksizin yardım etme düşüncesinden doğan Kızılay, her nerede olursa olsun insan ızdırabını ulusal ve uluslararası kapasitesi dahilinde önlemek ve dindirmek için gayret sarf eder. Amacı insan hayatının, insan sağlığının korunması ve insan onuruna saygı duyulmasının sağlanmasıdır. İnsanlar arasında karşılıklı anlayışı, dostluğu, işbirliğini ve kalıcı barışı destekler.

b) Ayırım gözetmemek: Kızılay, milliyet, ırk, dini inanç, sınıf veya siyasi düşünce farkı gözetmez. İnsan ızdırabını, en ivedi ve zaruri ihtiyaçlara öncelik vererek dindirmeye çalışır.

c) Tarafsızlık: Kızılay, herkesin güvenini kazanmak amacıyla, düşmanlıklara taraf olmaz. Hiçbir zaman din, ırk, siyasi ve ideolojik nitelikteki ihtilaflara girmez.

ç) Bağımsızlık: Türk Kızılayı bağımsız bir kurumdur. Kızılay, insancıl faaliyetlerinde kamu otoritelerinin yardımcısı olarak, Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından usulüne uygun olarak yürürlüğe konulmuş uluslararası sözleşmeler ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti kanunlarına tabi olup bu çerçevede Uluslararası Kızılay-Kızılhaç Hareketi Temel İlkelerine uygun hareket etme özerkliğine sahiptir.

d) Hayır kurumu niteliği: Kızılay, hizmetlerinde hiçbir şekilde çıkar gözetmeyen, gönüllü bir yardım kurumudur.

e) Birlik: Türkiye'de, "Türkiye Kızılay Derneği", "Türk Kızılayı" ve "Kızılay" adı altında tek bir dernek kurulabilir. Bu dernek herkese açıktır. İnsani faaliyetlerini mevzuatının öngördüğü ulusal ve uluslararası alanda yürütür. Uluslararası sözleşmelerce Türk Kızılayına verilmiş münhasır hak ve yükümlülükleri amaç edinen başkaca bir dernek kurulamaz.

f) Evrensellik: Diğer ülke ulusal dernekleri ile eşit statüye sahip ve karşılıklı yardımlaşmada onlarla eşit sorumlulukları ve görevleri paylaşan Kızılay, evrensel bir kurumdur.

(3) Kızılay amblemi: Amblem, beyaz zemin üzerinde karşıdan bakışta sola doğru açık, "kırmızı hilal"dir. Kızılay amblemi, Kızılay-Kızılhaç ile ilgili uluslararası sözleşmelerin uygun gördüğü yerlerde; bayrak, mühür, evrak ve yardım eşyası ambalajları ve rozetleri ile hastane, ambar, taşıt araçları, Kızılay mensuplarının tanıtıcı giysileri ve gerektiğinde sol kollarına taktıkları kolluklar ile personele verilecek soğuk damgalı fotoğrafı kimlik kartlarında; hastane ve dispanserler ile bunlara ait binalarda ve taşıtlarda; savaş zamanında, Kızılay-Kızılhaç ile ilgili uluslararası sözleşme sınırları içinde Kızılayın izin vereceği diğer yerlerde kullanılır.

(4) Kızılayın Bayrağı: Kızılay tanıtıcı bayrağı, 2893 sayılı Türk Bayrağı Kanunu ve 25/1/1985 tarihli ve 85/9034 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Bayrağı Tüzüğünde Türk Bayrağı için belirlenen ölçülere göre yapılır. Kızılay Bayrağında "ay"ın açık yüzü bayrak direğinin aksi yönündedir.

(5) Amblem ve bayrak uluslararası sözleşmelerle kabul edilen bütün hak ve bağımsızlıklardan yararlanan bir tarafsızlık ve koruma belirtisidir.

(6) Kızılay adı ve amblemi başkaları tarafından ticari, sınai, zirai ya da başka herhangi bir amaçla kullanılamaz. Aykırı hareket edenler hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

(7) Kızılayın özel günleri ve haftaları: Her yıl; 8 Mayıs Dünya Kızılay ve Kızılhaç Günü, 5-11 Haziran Kızılayın Kuruluş Haftası, 14 Haziran Dünya Kan Bağışçıları Günü, 13 Eylül Dünya İlk Yardım Günü ve 29 Ekim-4 Kasım Kızılay Haftası olarak kutlanır.

Kurumsal yönetim ilkeleri

MADDE 5 – (1) Kızılay, uluslararası kurumsal yönetim ana ilkeleri olan ve aşağıda belirtilen prensiplerine bağlı kalarak etik değerler çerçevesinde hizmet sunar:

a) Şeffaflık: Kızılay, kurum ile ilgili mali, ayni ve iktisadi konularda yeterli, doğru ve kıyaslanabilir bilgiyi zamanında, somut ve anlaşılabilir bir şekilde açıklar.

b) Hesap verebilirlik: Kızılay, yönetime ilişkin kural ve sorumluluklarını açık bir şekilde tanımlar ve bu sorumlulukları çerçevesinde şeffaflık ve kamuoyuna açıklık ilkesini benimser.

c) Sorumluluk: Kızılay, faaliyet ve hizmetlerinin, üyesi bulunduğu hareketin temel ilkelerine, ulusal ve uluslararası ilgili mevzuata, kurum içi düzenlemelere, toplumsal ve etik değerlere uygunluğunu sağlar.

ç) Adalet ve eşitlik: Kızılay yönetimi; tüm faaliyetlerinde üçüncü şahıslara karşı eşit davranmayı ve önyargısız yaklaşmayı benimser.

(2) Etik değerler Genel Merkez Genel Kurulu tarafından belirlenerek yürürlüğe konulur.

İKİNCİ KISIM

Türkiye Kızılay Derneğinin Amaç, Görev ve Sorumlulukları

Kızılayın amacı

MADDE 6 – (1) Kızılay, ihtiyaç anında dayanışmanın, ızdırıp anında şefkatin, farklılıklar karşısında hoşgörünün, savaşın en kızgın anında insancılığın, merhametin, tarafsızlığın ve barışın simgesidir.

(2) Kızılayın kuruluş amacı; her koşulda, yerde ve zamanda, hiçbir ayırım yapmaksızın, her ne sebeple ortaya çıkarsa çıksın insan ızdırabını dindirmek amacıyla, korunmasız insanlara yardım etmek, insan hayatını ve sağlığını koruyarak onun kişiliğine saygı gösterilmesini sağlamak ve insanlar arasındaki karşılıklı anlayışı, dostluğu, saygıyı, işbirliğini ve sürekli barışı geliştirmeye destek olarak insan onurunu korumaktır.

Kızılayın görevleri

MADDE 7 – (1) Kızılay; ulusal ve uluslararası yardım kurumu niteliği ile savaşta ve barışta, amacının gerektirdiği ödev ve görevleri yapar.

(2) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası silahlı çatışmalarda veya hükümetin ilan ettiği olağanüstü hallerdeki görevleri şunlardır:

a) Hükümetin gösterdiği lüzum ve ihtiyaca göre, cephede ve cephe gerisinde Türk halkı ve Türk Silahlı Kuvvetlerine, Kızılayın amacına uygun olarak, imkanları ölçüsünde yardımda bulunmak.

b) Savaş veya olağanüstü hallerin gerektirdiği ve Kızılayın sorumluluk alanına giren araç ve gereçleri, ilaç ve benzeri sağlık malzemelerini ve acil yardım malzemelerini stoklamak veya kuracağı lojistik tedarik sistemiyle teminini planlamak, gerekli yerlerde lojistik destek sistemi kurmak ve mevcutları kullanıma hazır halde bulundurmak.

c) Savaş veya olağanüstü hallerde ulusal mevzuat ve planlar çerçevesinde gerekli kan ve kan ürünlerini tedarik etmek, bunun için gerekli kampanyaları yürütmek.

ç) Silahlı Kuvvetlerle bağlantı kurmak ve işbirliği sağlamak için gerektiği kadar Genel Merkez Yönetim Kurulu üyesini veya duruma göre Genel Merkez Yönetim Kurulunun atayacağı diğer görevlileri Silahlı Kuvvetler yanına delege olarak göndermek.

d) Savaş veya Hükümetin ilan ettiği olağanüstü hallerde; Silahlı Kuvvetler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla yurtiçi ve yurtdışındaki faaliyetlerini koordine etmek amacıyla temsilci, delege veya insani yardım ekipleri görevlendirmek.

e) Silahlı Kuvvetlerde görülecek bulaşıcı hastalıklara karşı açılacak mücadeleye katılmak.

f) Türk dost ve düşman savaş esirleri ile gözaltına alınanlarla, sığınmacı veya mültecilerin değiştirilmesine, aileleriyle haberleşmelerine, kayıpların aranmasına ve bu kişilere ait para, eşya ve diğer kıymetli evrakın ulaştırılmasına aracılık etmek ve bu hizmetleri yürütmek amacıyla gerekli haberleşme sistemleri ve birimleri oluşturmak.

g) Savaş hallerinde savaşta yaralananların ve savaş mağdurlarının tedavi ve tahliyesinde Milli Savunma, İçişleri, Dışişleri ve Sağlık bakanlıklarına yardımcı olmak; yerlerinden edilmiş insanlara, sığınmacılara ve mültecilere gerekli hizmetleri vermek.

ğ) Tehlikeli bölgelerde bulunan yaşlı ve çocuklarla, korunması gereken diğer insanların Hükümetin göstereceği yerlere taşınmaları ve yerleştirilmelerine imkanları ölçüsünde yardımcı olmak için gerekli faaliyetleri icra etmek.

h) Hükümet ve Silahlı Kuvvetlerin isteği üzerine, gösterilecek yerlere seyyar veya sabit hastaneler açmak veya sağlık ekipleri bulundurmak.

ı) Uluslararası Kızılhaç Komitesi, Kızılay-Kızılhaç Dernekleri Federasyonu ve bu Federasyona dahil ulusal kuruluşlarla işbirliği ve çalışmalar yapmak.

i) Bu faaliyetleri ifa edebilmek için ayırdığı ayni ve nakdi olağanüstü ihtiyatlarından, bütçesinden ve bütçe dışı kaynakları yanında kamudan ve özel sektörden kaynak sağlamak.

j) Savaşta felakete uğrayanları koruyan 12/8/1949 tarihli Cenevre sözleşmeleri ve ek protokoller ile Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin taraf olduğu uluslararası andlaşmaların kendisine yüklediği diğer hizmetleri görmek ve bunların yerine getirilmesine yardımcı olmak.

(3) Kızılayın Barış Zamanındaki Görevleri: Kızılayın barış zamanında, ulusal ve uluslararası genel görevleri, afet müdahale ve sosyal yardım hizmetleri, kan hizmetleri ve sağlık hizmetleri ile ilgili görevleri bulunmakta olup bu görevleri şunlardır:

a) Ulusal ve uluslararası genel görevleri;

1) Uluslararası İnsancıl Hukuk ve Uluslararası Kızılay-Kızılhaç Hareketinin temel insani ilkelerini yaymak, hayata geçmesini teşvik etmek ve Uluslararası Kızılhaç Komitesi, Kızılay-Kızılhaç Dernekleri Federasyonu ve bu Federasyonun üyesi ulusal derneklerle işbirliği ve çalışmalar yapmak,

2) Kızılay ve Kızılaycılık hakkında eğitim programları hazırlamak, üyelerini, gönüllülerini ve çalışanlarını eğitmek, toplumu bilinçlendirmek,

3) Kızılayın gönüllü hizmet sistemini kurmak ve geliştirmek, her yaşta insanın ve özellikle gençlerin Kızılayın faaliyetlerine katılmasını teşvik etmek,

4) Gerekli görüldüğünde amacına uygun faaliyetleri desteklemek üzere, faaliyet alanları ile ilgili her türlü eğitim ve öğretim kurumları kurmak,

5) Gençlik hizmetlerini yürütmek ve geliştirmek,

6) Üye sayısını artırmak için gerekli çalışmaları yapmak,

7) Ulusal ve uluslararası konferanslar, sempozyumlar, seminerler, kurslar, açık oturumlar, forumlar, sergiler, fuarlar, geziler düzenlemek, broşür, bülten, dergi, CD, kaset, film, gazete ve kitap yayınlamak, yazılı ve görsel basın yayın araçlarını kullanarak Kızılayın tanıtımını yapmak,

8) Amacına ulaşmak için; gelir getirici iktisadi işletme ve tesisler kurmak, işletmek veya işletletmek,

9) 4721 sayılı Türk Medeni Kanununa göre, gerçek ve tüzel kişiler tarafından Kızılay eliyle kurulmak istenen vakıf ve tesisleri kurmak, kabul etmek, işletmek veya işletletmek,

10) Amaç ve görev konuları ile ilgili olarak vakıflar kurmak,

11) Amaç ve görev konuları ile ilgili gelir getirici projeler için ortaklıklar ve şirketler kurmak, işletmek veya işletletmek,

12) Bir hayır ve insani yardım kuruluşu olarak, amacına uygun faaliyetleri yerine getirmek üzere, yurtiçinden ve yurtdışından aynı ve nakdi yardım toplamak ve kabul etmek, kurban bağış kabul etmek, her türlü bağış kabul etmek, ulusal ve bölgesel yardım kampanyaları açmak, toplanan kaynakları amacına uygun kullanmak, hiç kimsenin ulaşamadığı veya kimseye ulaşamayan ihtiyaç sahiplerine karşılıksız dağıtmak.

13) Ulusal ve uluslararası düzeyde ücretli veya ücretsiz afet yönetim eğitimleri düzenlemek ve sertifika vermek,

14) Şartlı veya şartsız vasiyetlerden Kızılay yararına görülenleri kabul etmek, söz konusu vasiyetnameler sonucunda Kızılaya intikal eden aynı ve nakdi kaynakları amacına uygun hizmet üretiminde kullanmak,

15) Amaç ve görev konularına uygun olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarıyla sivil toplum örgütlerinden aynı ve nakdi bağış kabul etmek,

16) Bu Tüzükte belirtilen amaçlara ulaşmak üzere, kamu kurum ve kuruluşları ile görev alanlarına giren konularda ortak projeler yürütmek,

17) Yoksul ve kimsesiz öğrenciler başta olmak üzere, başarılı öğrencilere, düzenlenecek uygulama esasları ile belirlenecek olan şartlarda karşılıksız veya karşılıklı burs vermek,

18) Amaç ve görev konuları ile ilgili olarak her türlü taşınır ve taşınmaz mallar ile menkul değerleri satın almak, kiralamak, satmak, kiraya vermek, yapı ve tesisler yapmak ve gelir getirici hukuksal tasarruflarda bulunmak; gerekli hallerde borçlanmak ve amaçlarını gerçekleştirebilmek için gerekli her türlü faaliyeti, iş ve işlemi yapmak,

19) Genel Merkez Yönetim Kurulu kararları ile oluşturulacak komisyonlar ya da gruplar aracılığı ile amaç ve görev konularında araştırma, inceleme ve etütler yapmak, öneri ve dilekleri saptamak; araştırma ve geliştirme merkezleri kurmak; bilgi bankası oluşturmak, gelir getirici projeler hazırlamak ve uygulamak,

20) İlk yardım alanında ilmi yayarak, standardizasyonu sağlayarak toplumun zarar görebilirliğini en aza indirmek amacı ile ilk yardım eğitim hizmetlerini yürütmek, ilk yardım eğitmenleri yetiştirmek için mensuplarına veya üçüncü şahıslara eğitimler vermek, her türlü araç-gereçleri ve donanımları sağlamak, gerek duyduğunda evde bakım ve hasta bakım kursları açmak, bu faaliyetleri yürütmek üzere ilgili birimleri kurmak ve geliştirmek,

21) Huzurevleri, aşevleri, öğrenci yurtları, kreşler açmak, işletmek veya işletletmek,

22) Gerekli görülen yerlerde gençlik, personel, sağlık ve dinlenme kampları açmak, işletmek veya işletletmek,

23) 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ile diğer kanunlarda öngörülen hükümler çerçevesinde hizmet ve çalışmalar yürütmek.

b) Sosyal yardım ve afet yönetim görevleri;

1) Öz kaynakları ve Devlet tarafından sağlanan fonlar ile ulusal ve uluslararası insani yardım programlarını projelendirmek ve uygulamak,

2) Diğer ulusal derneklere amacına uygun proje bazlı, yapısal ve sosyal yardım desteğinde bulunmak, bunun için ulusal ve uluslararası kaynaklardan yararlanmak ve yurtiçinde ve yurtdışında personel görevlendirmek,

3) Görevleri kapsamında, halkın ihtiyacı olan alanlarda toplum merkezleri aracılığı ile psiko-sosyal destek hizmetleri yürütmek,

4) İmkanları ölçüsünde engellilere, muhtaç hastalara ve yoksullara yardım yapmak, aşevi açmak, yaşlılar ve çocuklar için bakım hizmeti vermek,

5) Yurtta meydana gelecek her türlü afet ve felaketlerde kapasitesi dahilinde müdahalede bulunmak, geçici barınma ve geçici beslenme sağlamak, sağlık hizmetlerinde destek olmak, ulusal afetlerde Kızılay-Kızılhaç Dernekleri Federasyonu ve ulusal dernekler ile ilişkileri yürütmek ve anılan Federasyona ve ulusal derneklere gerektiği takdirde yardım çağrısında bulunmak, Kızılay-Kızılhaç Hareketi kanalıyla veya diğer uluslararası kuruluşlardan gelecek her türlü aynı ve nakdi yardımları uluslararası ve ulusal mevzuat çerçevesinde teslim almak, sevk ve idare etmek, yerine ulaştırmak,

6) Kızılay-Kızılhaç Dernekleri Federasyonu ve ulusal derneklerden gelecek yardım çağrıları ile uluslararası yardıma açılan afet durumlarında bu ülkelere insani yardım malzemesi sevk etmek, uluslararası afet müdahale ve yardım ekipleri

göndermek, gidilen ülkenin ulusal derneği veya Federasyonla işbirliği içinde afet müdahalesinde bulunmak, Bakanlar Kurulu tarafından gerekli görülen uluslararası yardım yapılması önerilerini imkanları ölçüsünde yerine getirmek, aynı çerçevede nakdi yardımlarda bulunmak,

7) Devletin fon sağladığı durumlarda ulusal ve uluslararası afet müdahalelerinde bulunmak, insani yardım programlarını oluşturmak ve buna ilişkin projeleri Devlet adına diğer ulusal dernekler ve kuruluşlar ile işbirliği yaparak uygulamak,

8) Doğal, sıhhi, teknolojik ve insan kökenli afetlere uğrayanlara, imkanlar ölçüsünde zamanında, hızlı ve etkili acil insani yardım ulaştırmak için gerekli kurumsal hazırlığı yapmak, bu amaçla bölgesel ve yerel afet müdahale ve lojistik destek sistemini kurmak ve geliştirmek,

9) Kızılay personeli ve afet gönüllülerini afet müdahalesi için eğitmek, uluslararası düzeyde afete hazırlık ve afet yönetimi eğitimleri vermek, bu alanda uluslararası konferanslar ve sempozyumlar düzenleyerek afetler ile mücadele bilincini geliştirmek,

10) Afetlerde ve afet dışı durumlarda kullanacağı yardım malzemelerini, afet ve lojistik ekipmanını, donanımını, teçhizatını, nakil vasıtalarını, araç ve gereçlerini amacına uygun olarak kullanılmak ve en az on yıl el değiştirmemek kaydı şartıyla, bedelsiz ithalata ilişkin mevzuatla belirlenmiş usul ve esaslar çerçevesinde, bedelsiz ithal etmek,

11) Ülkenin afet riskleri doğrultusunda, uygun yerlerde bölgesel ve yerel afet müdahale ve lojistik merkezlerini kurmak üzere uygun kamu arazilerini tespit etmek ve Kızılaya kazandırılmasını sağlamak,

12) Halkın afetler konusunda bilgilendirilmesine, bilinçlendirilmesine ve afetlerle baş edebilme kapasitesinin geliştirilmesine destek sağlamak.

c) Sağlık hizmetleri görevleri;

1) Gerekli görülen yerlerde her türlü sağlık tesis ve işletmelerini kurmak, işletmek, işletmek veya ortaklıklar kurarak işletmek, işletmek, ambulans ve defin hizmetleri vermek,

2) Gerekli görüldüğü takdirde, salgın hastalıklar ve halk sağlığını ilgilendiren diğer konulardaki faaliyetlere katılarak destek olmak.

ç) Kan hizmetleri görevleri;

1) Halkın güvenli kan ihtiyacının karşılanabilmesi için “gönüllü kan donör programını” geliştirmek ve halkın kan verme alışkanlığı edinmesini sağlamak amacı ile toplumu bilinçlendirme çalışmalarında bulunmak,

2) Ulusal kan politikasının oluşmasına destek sağlamak ve Sağlık Bakanlığı nezdinde yapılan çalışmalara katılmak,

3) Kan hizmetlerinin ve kan ürünlerinin geliştirilmesi, üretilmesi için gereken birimleri kurmak, geliştirmek ve yaygınlaştırmak,

4) Kan ve kan ürünlerinin ihtiyaç sahiplerine sağlıklı şekilde ulaştırılması için gerekli sistemi kurmak, bu konuda kamu, özel sağlık kuruluşları ve sosyal güvenlik kuruluşları ile sözleşmeler yapmak.

ÜÇÜNCÜ KISIM Üyelik ve Üyelik İşlemleri

Üyelik

MADDE 8 – (1) Türk Kızılayına; Kuruluşun ilkelerini ve değerlerini, amaçlarını, hedeflerini, çalışma ilkelerini benimseyen ve derneklere girmelerine kanunlarca engel bulunmayan her gerçek ve tüzel kişi üye olabilir.

Kızılay üyelerinin görevleri

MADDE 9 – (1) Kızılay üyelerinin görevleri şunlardır:

a) Üyeler, bağlı oldukları şube başkanlıklarına üyelik aidatı öder.

b) Üyeler öncelikle ve özellikle, üyesi buldukları şube faaliyetlerine katılarak Kızılayın manevi kişiliği ile uyumlu gerekli çalışmaları yapar.

c) Kızılayın amaçları doğrultusunda ve Kızılayın ilkelerine uygun olarak her türlü tanıtım ve bağış çalışmaları ile diğer çalışmalara katılır.

ç) Kızılayın ilkelerini, yıllık ve kurumsal programını, genel kurul kararlarını, iş ve işlemlerini, ulusal ve uluslararası çalışma, plan ve hizmetlerini, her türlü olanaktan yararlanarak yurttaşlara duyurur.

d) Görev aldıkları şube organlarının toplantılarına ve çalışmalarına katılır, kendilerine verilen ödevleri yerine getirir.

e) Dernekte veya derneğin üstlendiği kamu hizmetlerinde aldıkları görevleri yerine getirmekle ve görevden ayrılırken hizmetin gerektirdiği devir işlemlerini eksiksiz yapmakla yükümlüdür ve zorunluluk olmadıkça görevden çekilemez.

f) Kızılayın görev alanına giren ülke ve yöre sorunları ile ilgili görüşlerini Kızılayın yetkili organlarına iletir. Yöresel sorunların çözümü için Kızılayın programı doğrultusunda yöre halkı ile dayanışma içinde çaba gösterir.

g) Çevresinde sevilen, güven duyulan ve etkin olan yardımsever yurttaşların Kızılaya kazandırılmasına çalışır.

ğ) Kızılaya gelir sağlanmasına katkı yapar.

h) Kızılayın düzenlediği ve çağrılı oldukları eğitim çalışmalarına katılır. Kızılayın vakar ve önemine yakışır basiret ve özen içinde bulunur. Kızılaya sadakat göstererek Kızılayın maddi ve manevi kişiliği ile bağdaşmayacak hal ve hareketler ile sözlü veya yazılı açıklamalardan kaçınır.

1) İlgili alanlarına ve mesleklerine uygun oda, sendika, dernek, kooperatif ve vakıf gibi kurum ve kuruluşlarda çalışmalara katılır. Bu çalışmalar hakkında yetkili kurulları bilgilendirir.

(2) Üye aidatı, Genel Merkez Yönetim Kurulunun takvim yılının son toplantısında gelecek dönem için belirleyeceği tutar üzerinden Aralık ayının son gününe kadar ödenir.

(3) Asıl üyeliğe giriş aidatı, Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve üyeliğin kabulünde tahsil edilir.

Kızılay üyelerinin hakları

MADDE 10 – (1) Kızılay üyeleri;

a) Kızılay organlarının teşkili için yapılacak seçimlerde aday olabilir ve seçilebilir. Ancak, şube genel kurulları dışında aynı organlara, toplam dokuz yılı geçmemek üzere en fazla üç olağan genel kurul dönemi için seçilebilir. Süre kısıtlamaları, bu Tüzüğün yürürlük tarihinden sonraki genel kurulların teşekkülü ile başlar,

b) Dernek içi seçimlerde oy verir ve seçme hakkını kullanır,

c) Şube ve Genel Merkez seçimlerinde aday ve aday adayı olur, aday seçilince ilgili dernek listesine katılır. Kızılay hizmetlerinde ücret karşılığında çalışan kişiler, Dernek kurullarında görev alamaz ve Genel Kongreye delege seçilemez. Bu kişiler, herhangi bir nedenle Kızılaydaki görevlerinden ayrılırsa dahi, aradan üç yıl geçmedikçe Dernek kurullarında görev alamaz,

ç) Dernek toplantılarına, çalışmalarına ve üyesi seçildiği birim çalışmalarına katılırlar, düşüncelerini ve dileklerini bildirir,

d) Dernek ile ilgili bilgi ister,

e) Şube yönetim kurulu başkanlığına yazılı olarak ayrılma isteğini bildirmek şartıyla, Kızılay üyeliğinden ayrılabilir.

Üyelik başvurusu ve yazım

MADDE 11 – (1) Kızılaya üye olmak isteyen kişi, imzalayacağı üç örnek başvuru belgesi ile işinin veya ikametgahının bulunduğu yerdeki şube başkanlığına doğrudan başvurur.

(2) Üye başvuru belgesindeki "Kişisel Bilgiler", "Dernek Bilgileri" ve diğer başvuru bölümleri, başvuran tarafından eksiksiz doldurulur. Eksik doldurulmuş belgeler tamamlanır. Aksi halde başvuru geçersiz sayılır.

(3) Üye başvuru belgesindeki bilgiler, üye başvuru defterine numara sırasıyla kaydedilir. Defterdeki özel bölümler başvuru sahibi ve başvuruyu alan yetkili tarafından imzalanır. Görevli şube yöneticisi tarafından, başvurunun alındığını göstermek üzere "başvuru belgesinin" bir sureti imzalanarak başvurana iade edilir.

(4) Şube yönetim kurulu, başvuru defterine yazılmış kişilerin durumunu inceler ve otuz gün içinde karara bağlayarak başvuru sahibine bildirir.

(5) Şube yönetim kurulları, Derneğe üye kabulünde, ilgili kanunlar ve bu Tüzük açısından sakıncalı görülmeyen üyelere, üç örnek olarak alınan başvuru belgelerinin bir suretini başvuran üye adayına, bir suretini Kızılay Genel Merkez Üye Yazım Bürosuna verir, diğer suretini ise şubede muhafaza eder.

(6) Şube yönetim kurulu, üyelikle ilgili dosyaları ve defterleri o şubedeki üyelere açık tutar.

Üyelik adayı

MADDE 12 – (1) Kızılaya üye olmak için başvuran kişinin aday üyeliğinin başlama tarihi, başvuru tarihidir.

(2) Genel Merkez Üye Yazım Bürosuna gelen üye başvuru belgelerinin yazımı, en geç on gün içinde tamamlanarak tanzim edilen çizelgeler şubelere gönderilir. Bu çizelgeler şube tarafından üyelerin incelemesine açık tutulur.

(3) Üyelik adaylığı süresi otuz gündür. Bu süre içinde üye adayı, şube yönetim kurulunca düzenlenen eğitim çalışmalarına katılır. Eğitim çalışmalarının programı ve içeriği Genel Merkez Eğitim Bürosunca hazırlanır.

(4) Şube yönetim kurulu; üye adaylarına, öncelikle kayıtlı buldukları il veya ilçe düzeyinde Kızılay ile ilgili görev verebilir.

(5) Üyelik ile ilgili inceleme süresi içinde, üyelerin yapacağı itirazlar şube yönetim kurulunca değerlendirilir.

(6) Şube yönetim kurulu, varsa itirazları on beş gün içinde karara bağlar, karar defterine işler ve durumu Kızılay Genel Merkez Üye Yazım Bürosuna bildirir. Genel Merkez Üye Yazım Bürosu kayıtları esastır.

(7) Üyeliğe geçişleri uygun bulunmayanlara, şube yönetim kurullarınca bildirimde bulunulur.

(8) Üye adayları, asıl üyelerin yükümlülüğünü taşır. Ancak, üyelikten doğan seçme ve seçilme hakkını kullanamaz. Derneğin üye kütüğüne yazılamaz.

Yurtdışındaki yurttaşların üyelik başvurusu

MADDE 13 – (1) Yurtdışındaki yurttaşlar, üyelik başvurularını üye olmak istedikleri şubeyi de belirtir bir yazı ile Dernek Genel Merkez Üye Yazım Bürosuna yapar. Yazıda, yurtdışında sürekli oturdukları yerin açık adresi ile varsa Türkiye'de iken sürekli oturdukları veya geçici ikamet ettikleri yerin açık adresi belirtilir ve nüfus hüviyet cüzdanının onaylı örneği yazıya eklenir.

(2) Genel Merkez Üye Yazım Bürosu, başvuru yazısını iki hafta içinde belirlenen şube başkanlığına gönderir. Gerekli inceleme ve işlemler, ilgili şube başkanlığınca yerine getirilir.

Üyeliğe itiraz

MADDE 14 – (1) Şube yönetim kurulu, başvuru defterine yazılmış kişilerin isim listesini şube merkezinde askıya çıkarır. Bu listeler on beş gün süreyle askıda kalır.

(2) Üyeler, askı süresi içinde şube yönetim kurullarına başvurularla ilgili itirazlarda bulunabilir. Şube yönetim kurulları bu itirazları on beş gün içinde inceleyerek karara bağlar ve ilgililere duyurur.

(3) Şube yönetim kurullarınca, başvuru defterine yazılmış kişilerin durumunun incelenip karara bağlanmasını müteakip, Kızılay üyeliğine alınmalarında ilgili kanunlar ve bu Tüzük açısından sakınca bulunanlara, en geç on beş gün içinde şube yönetim kurulunun gerekçeli kararıyla birlikte bildirimde bulunulur.

(4) İlgili, bu bildirimle karşı, şube yönetim kurullarına on gün içinde itiraz edebilir. İtiraz şube başkanlığı aracılığı ile yapılmışsa, şube yönetim kurullarının gerekçeli kararı da eklenerek, dosya, Genel Merkez Yönetim Kuruluna on gün içinde gönderilir.

(5) İtiraz doğrudan Genel Merkez Yönetim Kuruluna yapılmış ise, Genel Merkez Yönetim Kurulu, şube yönetim kurullarının gerekçeli kararını on gün içinde ister ve şube yönetim kurulu dosyayı on gün içinde Genel Merkez Yönetim Kuruluna gönderir.

(6) Genel Merkez Yönetim Kurulu otuz gün içinde konuyu karara bağlar ve yapılacak işlem belirtilmek suretiyle dosyayı şube yönetim kuruluna iade eder.

(7) Şube yönetim kurulu, kararın şubeye ulaştığı tarihten itibaren durumu yedi gün içinde ilgiliye bildirir. Başvuru belgeleri iptal edilip dosyasına konulur. Başvuru defterinin özel bölümüne gerekli bilgiler işlenir. Genel Merkez Yönetim Kurulu kararına karşı Genel Merkez Genel Kuruluna itiraz edilebilir. Genel Merkez Genel Kurulunca verilen kararlar kesindir.

Genel Merkez Yönetim Kurulu kararı ile üyelik

MADDE 15 – (1) Genel Merkez Yönetim Kurulu;

a) TBMM üyeliği, kamu kurum ve kuruluşlarında müsteşarlık, valilik, genel müdürlük, başkanlık, belediye başkanlığı, belediye meclisi ve il genel meclisi üyeliği yapmış ve yapmakta olanlardan, Kızılaya her yıl Genel Merkez Yönetim Kurulunca belirlenen örnek şubenin bir önceki yıllık cirosu miktarında bağışta bulunanların,

b) Mevzuatlarındaki kısıtlamalar nedeniyle Kızılaya üye yazılamamış olanlardan kısıtlamaları sona erenlerin,

c) Genel Başkan tarafından önerilen gerçek ve tüzel kişilerin,

ç) Kızılayın yararı açısından gerekli görülenlerin,

izinleri dahilinde doğrudan asıl üyeliğe yazılmasına karar verebilir.

(2) Genel Merkez Yönetim Kurulu, bu yetkisini gerekli görürse ilgili şube yönetim kurulları önerisine göre ya da doğrudan kullanır. Bu durumda Genel Merkez Üye Yazım Bürosunca hazırlanacak başvuru belgelerinin bir sureti ilgili şube başkanlığına gönderilir.

Asıl ve onursal üyelik

MADDE 16 – (1) Türkiye Kızılay Derneğinin iki çeşit üyeliği vardır. Bunlar asıl üyelik ve onursal üyeliktir.

(2) Asıl üye, üyelik adaylığı sona erdirilerek asıl üyeliğe geçişine şube yönetim kurullarınca karar verilenler ile Genel Merkez Yönetim Kurulunca doğrudan üyeliğe kabul edilenlerdir.

(3) Onursal üye, karşılıksız olarak Kızılaya hizmet eden, maddi ve manevi yarar sağlayan gerçek veya tüzel kişilere verilen üyeliktir. Diyanet İşleri Başkanı, Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı, Türkiye Barolar Birliği Başkanı, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Genel Başkanı, Türk-İş Konfederasyonu Genel Başkanı, Hak-İş Konfederasyonu Genel Başkanı, DISK Genel Başkanı, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı, Türkiye Ziraat Odaları Birliği Genel Başkanı, Türkiye Muhtarlar Federasyon Başkanı Kızılayın onursal üyeleridir. Genel Kurula katılabilirler, söz alabilirler ancak seçme ve seçilme hakları yoktur. Asıl ve onursal üyelik verilmiş kriterleri Madalya Yönergesinde düzenlenir.

Üye yazımları ve bilgilerin genel merkezde toplanması

MADDE 17 – (1) Bu Tüzükte belirlenen kurallara uyularak yapılan aday üye ve asıl üye yazımları, Genel Merkez Üye Yazım Bürosunca ayrı ayrı, bilgisayar ortamına aktarılarak genel merkezde toplanır.

(2) Genel Merkez Üye Yazım Bürosu, asıl üye genel kütüğünü oluşturur ve ilgili makamlara gerekli bilgileri, kayıtları ve belgeleri ulaştırır.

(3) Genel Merkez Üye Yazım Bürosunca tutulan Kızılay Derneği üye kütüğünün şube başkanlığına gönderilen nüshası gerektiğinde üye kayıt defteri olarak işlem görür. Genel Merkez kayıtları esastır.

(4) Genel Merkez Üye Yazım Bürosu, her üç ayda bir, asıl üyeliği gerçekleştirenlerin çizelgesini, kesinleşme tarihlerini de belirterek, ilgili şubelere bildirir.

(5) Asıl üyeler, Genel Merkez Üye Yazım Bürosunca, Dernek üye genel kütüğüne yazılır, ayrıca şubenin üye kütüğüne de kaydedilir.

Üyelikte yer şartı

MADDE 18 – (1) Birden çok şubede üye olunamaz. Üyeler, yazılı oldukları şubenin genel kurulunda seçme seçilme haklarını kullanabilir ve kayıtlı oldukları şubeden Genel Merkez Genel Kuruluna delege seçilebilir.

Üyenin yer değiştirmesi

MADDE 19 – (1) Sürekli oturduğu yeri veya işini nakleden üyeler taşındığı yerin adresini, kayıtlı olduğu şube başkanlığına bildirir. Şube başkanlığı, yazılı bildirim üzerine üye kaydının, üyenin gittiği yerin şube başkanlığına aktarılmasını ve Genel Merkez Üye Yazım Bürosuna bildirilmesini sağlamakla görevlidir.

Kimlik belgesi

MADDE 20 – (1) Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'nca düzenlenen Kızılay kimlik belgeleri; Genel Merkez veya ilgili şube başkanlığı aracılığı ile üyelere teslim edilir. Üyeler her türlü işlemlerinde Kızılay kimlik belgesini ibraz ile zorunludur. Kurullara aday olanların, yenilenmiş, geçerli Kızılay kimlik belgesini göstermeleri zorunludur.

Ad silme

MADDE 21 – (1) Bir üyenin disiplin suçları dışında, başvurma belgesinde yanlış bilgi verdiği, üyeliğe yazımı sırasında, ilgili kanunların ve bu Tüzüğün öngördüğü nitelikleri taşımadığı ya da bu niteliklerini sonradan yitirdiği anlaşılırsa; şube başkanlığı durumu Genel Başkanlığa bildirir.

(2) Genel Başkanlık, üyeden yazılı olarak bilgi ister. Bu yazı on beş gün içinde, yanıtlanmazsa ya da verilen yanıt geçerli ve yeterli görülmezse Genel Merkez Yönetim Kurulu o üyenin adını silmeye karar verir, durumu on beş gün içinde ilgiliye, şubesine ve Genel Merkez Üye Yazım Bürosuna bildirir.

(3) İlgili, ad silme kararının kendisine bildirilmesinden başlayarak on beş gün içinde, Genel Merkez Yönetim Kuruluna itiraz edebilir. Genel Merkez Yönetim Kurulunca verilen karara karşı da Genel Merkez Genel Kuruluna itiraz edilebilir.

(4) Ad silme kararı kesinleşince, durum Genel Merkez Yönetim Kurulunca ilgili şube başkanlıklarına, Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na bildirilir ve ilgiliye duyurulur.

(5) Yargı organlarının kararlarına uyularak adı silinenler için de Genel Merkez Yönetim Kurulu aynı işlemi yapar.

Ayrılma

MADDE 22 – (1) Kızılay üyeliğinden ayrılmak istediklerini yazılı olarak bildiren üyelerin adları, imzalarının kendilerine ait olduğu saptandıktan sonra, bağlı buldukları şube yönetim kurulu tarafından, Genel Merkezce tutulan Kızılay Derneği üye kütüğü ile irtibatlandırılmak üzere Genel Merkez Üye Yazım Bürosuna bildirilir. Durum, Genel Merkez Üye Yazım Bürosu tarafından ilgiliye ve şube başkanlığına bildirilir.

Üyeliğin sona ermesi

MADDE 23 – (1) Bu Tüzüğe aykırı harekette bulunanların, Kızılayın saygınlığını zedeleyenlerin, Kızılayın temel ilkeleri ile amaçlarına ve etik kurallara aykırı hareket edenlerin, Kızılayın yetkili organlarından yetki almaksızın Kızılayı yükümlülük ve borç altına sokanların üyelikleri, haklarında düzenlenecek olan tespit raporuna dayanılarak, Genel Merkez Yönetim Kurulunca sona erdirilir.

(2) Üst üste üç yıl, yıllık aidat yükümlülüğünü yapılan uyarılara rağmen yerine getirmeyenlerin üyeliği, Genel Merkez Yönetim Kurulunca sona erdirilebilir. Genel Merkez Yönetim Kurulunca üyeliğin sona erdirilmesine ilişkin karar alınmışsa, durum şubeye ve Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'na bildirilir ve kayıtlar karşılıklı olarak düzeltilir.

(3) Üyelik, mevzuatta aranan üyelik niteliklerinin kaybedilmesi sonucunda şube yönetim kurulunun önerisi ve Genel Merkez Yönetim Kurulu kararıyla sona erer.

(4) 5253 sayılı Dernekler Kanununda sayılan fiiller ve suçlar ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda sayılan suçlardan iki yıl veya daha fazla süreli olarak hüküm giyenler ile yüz kıyartıcı suçlardan hüküm giyenlerin, rejim aleyhine suç işlediği sabit olanların, açılacak soruşturma sonucunda adli yargı tarafından haklarında kesinleşmiş hüküm verilenlerin üyelikleri affa uğrasalar bile kendiliğinden düşer.

(5) Gerçek kişilerde ölüm, hacir altına alınma, fiil ehliyetinin kaybedilmesi, tüzel kişilerde ise tüzel kişiliğin tasfiyesi, iflası veya konkordato halinde üyelik sona erer.

Üye yazımında Tüzüğe aykırı davranışlar

MADDE 24 – (1) Üye yazımlarında, başkası adına üye başvuru belgesi düzenleyenler, başkasının imzasını taklit edenler, gerçek dışı beyanda bulunanlar, sahte belge düzenleyenler, üyelerin kayıtlarını usulsüz olarak silenler, üyeleri kendi istekleri dışında ayrılmış gösterenler, uygulama esaslarına aykırı davranışlar hakkında ivedi olarak disiplin kovuşturması yapılır.

(2) Yukarıda yazılan suçları işlediği disiplin kovuşturması sonucu saptanan üyeler ve personel hakkında, disiplin cezalarının uygulanması yanında, Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Üye yazım usulü

MADDE 25 – (1) Üyelik için başvurma, itiraz ve üye yazım kuralları, Genel Merkez Üye Yazım Bürosu'nun kuruluşu, işleyişi, kadroları ve çalışma yöntemleri, Kızılay üyeliği kimlik belgesinin biçimi, kimlik belgesinin hangi tarihlerde nasıl yenileneceği ve üyelikle ilgili işlemlerin nasıl yürütüleceği uygulama esasları ile düzenlenir.

(2) Üye başvuru belgesi ve üye başvuru defteri, Genel Merkez Üye Yazım Bürosunca bastırılıp uygulama esaslarında belirlenen kurallara uygun olarak, şube başkanlıklarına dağıtılır. Şube başkanlığı başvuru defterinde, şubenin adını, defterin sayfa sayısını, kaç başvuruya yeteceğini, hangi tarihte kullanılmaya başlanacağını kayıt altına alır.

Delege seçme ve seçilme

MADDE 26 – (1) Türkiye Kızılay Derneği genel kurullar delegelikleri aşağıdaki gibidir:

a) Şube genel kurul delegeleri; ilgili şubeye, giriş ve yıllık aidatlarını zamanında ödemiş, seçme ve seçilme hakkını kazanmış olan üyelerdir.

b) Genel Merkez Genel Kurul delegeleri;

1) Genel Merkez Genel Kurulunun yapıldığı tarihteki Genel Başkan, Genel Merkez Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu üyeleri, şube başkanları şubelerce seçilmiş Genel Merkez Genel Kurul delegeleri son genel kurul için seçilmiş delegelerdir,

2) Üyeliği devam eden genel başkanlar, ömür boyu olmak üzere Genel Merkez Genel Kurulunun seçme seçilme hakkına sahip doğal delegeleridir,

3) Genel Merkez Genel Kuruluna delege seçiminde, şube başkanları dışında, Genel Merkeze delege gönderen şubelerin bir önceki yılın 31 Aralık tarihi itibarıyla Genel Merkezden aldığı borç ve yardımlar hariç, şubenin kendi gelirleri ile gerçekleşen bütçesinin toplam büyüklüğüne göre, gerçekleşmiş bütçesi; 20.000.-Türk Lirası (TL)'na kadar olan şubeler bir delege, 20.000.-TL ile 200.000.- TL arası olan şubeler iki delege, 200.001.-TL ile 5.000.000.-TL arası olan şubeler üç delege, 5.000.001. –TL'den büyük olan şubeler ise 5.000.001. – TL'den sonraki her bir 10.000.000.- TL için bir delege daha Genel Merkez Genel Kuruluna gönderirler.

c) Genel Merkez Genel kurullarının olağanüstü toplantılarının delegeleri, son Genel Merkez Genel Kurulunda oy kullanma hakkına sahip olan delegelerdir.

(2) Üyeler, şube genel kurulunda, şube yönetim kurulu üyelerini ve Genel Merkez Genel Kurulu delegelerini seçme ve şube yönetim kurulu üyesi ve Genel Merkez Genel Kurulu delegesi seçilme hakkına sahiptir. Üyeler en fazla üç dönem şube yönetim kuruluna seçilebilir.

(3) Genel Merkez Genel Kurulu doğal delegesi olan şube başkanlarının mazereti halinde, yetkilendireceği şube yönetim kurulu üyesi, başkan vekilidir. Diğer delegeler yedekleri ile seçilir.

(4) Onursal üyeler, Genel Merkez Genel Kuruluna katılır ve söz alabilir, ancak organlarda görev alamaz, seçme ve seçilme hakkına sahip değildir.

(5) Asıl üyeler, en fazla üç kez Genel Merkez Genel Kurulu delegesi seçilebilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Kurumsal Yapı ve Kurumsal Yapı Birimleri

Kurumsal yapı

MADDE 27 – (1) Kızılayın kurumsal yapısı; bu Tüzük ile görev ve yetkileri belirlenen, Kızılayın amaç ve hizmet konuları doğrultusunda özerk olarak işleyişini yürüten birimlerden oluşur. Türkiye Kızılay Derneğinin kurumsal yapısı; temsilcilik, şube ve Genel Merkezden, Genel Merkez teşkilatı ise teftiş kurulu ve genel müdürlükten oluşur. Genel Merkez ve şubelerin organları ile zorunlu organların dışındaki organlar 29 uncu maddede gösterilmiştir.

Hukuksal durum

MADDE 28 – (1) Şubeler ve bağlı temsilcilikler, ilgili kanunlar ve bu Tüzük hükümleri gereğince Kızılaya bağlı, hak ve varlığı Kızılay bünyesine dahil, yetkili kılındığı çalışma alanı içerisinde Kızılayın amaç ve hizmet konuları doğrultusunda, organlarının kararları çerçevesinde çalışmalarda bulunmakla görevli, Genel Merkez ile ilişkileri ve karar yetkileri Şubeler Yönergesi hükümleri uyarınca belirlenmiş alt birimlerdir.

(2) Bu Tüzüğün şubeler ve bağlı temsilciliklerle ilgili uygulama esasları, Genel Merkez Yönetim Kurulunca düzenlenir ve mevzuata uygun olarak yürürlüğe girer.

Organlar ve birimler

MADDE 29 – (1) Kızılayın kurumsal yapı birimleri ve organları aşağıda gösterilmiştir.

a) Temsilcilik.

b) Şube;

1) Şube Genel Kurulu,

2) Şube Yönetim Kurulu,

3) Şube Denetçisi.

c) Genel Merkez;

1) Genel Merkez Genel Kurulu,

2) Genel Merkez Yönetim Kurulu,

3) Genel Merkez Denetim Kurulu.

ç) Genel Merkez İhtiyari organları.

(2) Kızılay Konseyi, Yüksek Disiplin Kurulu ve benzeri ihtiyari organlar Genel Merkez Genel Kurulu kararı ile oluşturulabilir.

Temsilcilik

MADDE 30 – (1) Temsilcilik, Kızılay faaliyetlerinin yürütülebilmesi için tüzel kişiliği ve bünyesinde organları bulunmayan, kurulduğu yerdeki en yakın şubeye bağlı olarak çalışan, Kızılayın en alt birimidir.

(2) Temsilcilik, en az üç gönüllü kişinin girişimi ve şube yönetim kurulunun teklifi, Genel Merkez Yönetim Kurulunun onayı ile açılır.

(3) Temsilcilik, şube için gerekli sayıya ulaşmak amacıyla Kızılayın görev ve ufkuna uygun çalışmalar yapar ve yapmış olduğu çalışmalarını üçer aylık periyotlar halinde bağlı bulunduğu şubeye rapor eder.

(4) Yeterli üyeye ve faaliyete ulaşan temsilcilikler, şube olmak için genel merkeze müracaat eder ve Yönetim Kurulunun onayı ile kurulur.

(5) 5253 sayılı Dernekler Kanununa aykırı eylemler yaptığı tespit edilen, temsilcilik faaliyetlerini yürütemeyen, yerel kaynakları harekete geçiremeyen, Genel Merkez emirlerini yerine getiremeyen temsilcilikler, Genel Merkez Yönetim Kurulunun kararı ile kapatılır ve her türlü varlığı bağlı olduğu şubeye devredilir.

Şubelerin kuruluşu

MADDE 31 – (1) Kızılayın şubeleri, il, ilçe, belde merkezlerinde, Kızılay faaliyetleri açısından önemli olan yerlerde ve kurumlarda, en az elli gönüllü kişinin ortak girişimi ve Genel Merkez Yönetim Kurulunun onayı ile kurulur ve faaliyete başlar. Şube kimliği, evrakların mülki amirliğe verilmesi ile kazanılır.

(2) Şube açmaya yetkili kılınan kurucular tarafından imzalanmış iki adet kuruluş bildirimini, kurucularının nüfus kayıt örneği, şube açılması için kurucularının yetkili kılındıklarını gösterir Genel Merkez Yönetim Kurulunca verilmiş yetki belgesi, geçici yönetim kurulu üyeleri ile yazışma ve tebligatı almaya yetkili kişilerin adı, soyadı, yerleşim yeri ve imzalarını içeren liste ile Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğünden iki örnek, şubenin kurulacağı yerdeki mülki idare amirliğine verilir.

(3) Şube kurucularının, iş ve meslek ile sosyal ve kültürel alanlarda bilgili ve deneyimli, karşılıksız hizmet ve yardımlaşma anlayışına sahip, iyi tanınan ve Kızılayın amaç ve temel ilkelerine bağlı kişilerden oluşmasına özen gösterilir. 23 üncü maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen fiillerden haklarında soruşturma veya kovuşturma açılanların üyeliği mahkumiyet halinde düşer.

(4) İlk olağan şube genel kuruluna kadar, Genel Merkez Yönetim Kurulunun yetkilendirdiği şube başkanı, başkan yardımcısı ve üç üyeden oluşan toplam beş girişimci şube kurucular kurulu olarak şubeyi yönetir.

(5) İlk olağan şube genel kurulu, şube kuruluş bildirimini ve eklerinin incelenmesine ilişkin sonucun, mülki amirliklerce kuruculara bildirilmesinden itibaren en geç üç ay içinde yapılır.

(6) Kızılay şube organlarının çalışma esasları, iş ve işlemleri uygulama esasları ile düzenlenir.

(7) Açılmasına karar verilen şubeler Kızılay mevzuatına tabi olup, Genel Merkez Genel Kuruluna katılım esasları Genel Merkez Yönetim Kurulunca belirlenir ve genel kurulları bu Tüzükte belirlenen esas ve usullere göre yapılır.

Şubelerin organları

MADDE 32 – (1) Şubelerin organları, şube genel kurulu ve şube yönetim kurulu ile denetçiden oluşur.

Şube genel kurulu

MADDE 33 – (1) Şube genel kurulu, şubenin yetkili karar organı olup, şubede kayıtlı ve bu Tüzüğün ilgili maddelerinde belirtilen niteliklere sahip üyelerden oluşur.

(2) Tüzükte belirtilen zamanlarda aidatlarını ödemiş en az elli kayıtlı üyesi bulunan şubeler, şube genel kurulunu toplayabilir.

(3) Şube yönetim kurulu, şube genel kurulunun gününü, saatini, gündemini, yerini ve ilan edilecek yol ve yöntemleri, çoğunluk sağlanamaz ise ikinci toplantının yapılacağı günü, saati, gündemi, yeri belirler ve en az on beş gün önceden bir mahalli gazetede ilan eder.

(4) Gerekli hallerde olağanüstü toplantı yapılabilir. Olağanüstü toplantı usulleri, Olağanüstü Genel Merkez Genel Kurul toplantı usullerine göre yapılır.

(5) Birinci toplantıda salt çoğunluk sağlanamadığı takdirde, ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak ikinci toplantı şube yönetim kurulu üye sayısının en az iki katı üye ve denetçinin katılımıyla yapılır. Birinci toplantı ile ikinci toplantı arasındaki süre bir haftadan az, iki aydan fazla olamaz.

(6) Şube genel kurulu, üç yılda bir olmak üzere şubat ayında şube yönetim kurulu çağrısı ile olağan olarak toplanır. Genel Merkez Yönetim Kurulu üyeleri gerekli hallerde Genel Kurula başkanlık edebilir.

(7) Şube yönetim kurulu, şube genel kurulu toplantısını şubat ayının bitiminden onbeş gün öncesine kadar olağan toplantı tarihini belirleyerek üyelere bildirmez ise, Genel Merkez Yönetim Kurulu, ilgili şube genel kurulunu resen olağan toplantıya çağırır ve Mart ayı sonuna kadar toplantının bu Tüzüğe uygun yapılmasını sağlar.

(8) Şube genel kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Şube genel kurulu, belirlediği hedefler doğrultusunda oluşturulan şube eylem planıyla ilgili değerlendirmeleri yapar, karar alır ve şube eylem planlarını onaylar.

b) Şubenin geçen dönemine ilişkin çalışma raporunu, bilanço, gelir-gider ve kesin hesap çizelgeleri ile gelecek çalışma dönemi çalışma programını ve bütçe tasarısını görüşür ve karara bağlayarak şube yönetim kurulunu ibra eder.

c) Şubenin geçen dönemine ilişkin olarak onayladığı çalışma raporunu, bilanço, gelir-gider ve kesin hesap çizelgeleri ile gelecek çalışma dönemi çalışma programını ve bütçelerini Genel Merkeze tutanakları ile birlikte gönderir.

ç) Şube başkanı, şube yönetim kurulu ve aynı sayıdaki şube yönetim kurulu yedekleri, şube denetçisi ile yedeği tek liste ile üç yıllık dönem için seçilir. Adaylar ayrı ayrı sıralanır. Şube başkanı, yönetim kurulu üyeleri ve denetçi en fazla üç olağan dönem için aday olup seçilir.

d) Genel Merkez Genel Kuruluna katılacak delegeler ile yedeklerini seçer.

Şube başkanı

MADDE 34 – (1) Şube başkanı, şube yönetim kurulu ile birlikte şube genel kurulunca gizli oyla seçilir. Şubenin bulunduğu yerde Derneği temsil eder. Şube yönetim kuruluna başkanlık eder. Görev bölgesinde afet anında acil yardım ve afet sonrası planlama ve koordinasyonlarda Kızılayın temsilinde etkin ve belirleyici rol üstlenir.

(2) Şube başkanı, şube yönetim kurulunun, şube çevresindeki, şube düzeyinde kurulmuş çalışma gruplarının, temsilciliklerin, bu Tüzükte belirlenen ve Genel Başkan ile Genel Merkez organlarınca öngörülen görevleri başarıyla yerine getirmelerini, uyumlu ve verimli çalışmalarını sağlar. Bunun için bu Tüzük ve uygulama esasları kuralları içinde gerekli girişimlerde bulunur.

(3) Şube başkanı, Dernek çalışmalarında etkinlik ve başarı sağlamak amacıyla şube çevresindeki tüm kurum ve kuruluşlarla ilgili mevzuat kapsamında sürekli ilişki içinde olur.

Şube yönetim kurulu

MADDE 35 – (1) Şube genel kurullarınca üç yıllık süre için gizli oyla seçilen şube başkanı dahil; üye sayısı binden az ve bir önceki yıl gerçekleşen bütçesi 200.000.TL'den az olan şubelerin yönetim kurulları beş üyeden, bir önceki yıl gerçekleşen bütçesi 200.000.-TL'nin üzerinde olan şubelerin yönetim kurulları kayıtlı üye sayısına bakılmaksızın yedi üyeden oluşur. Şube yönetim kurullarının üye sayıları ile bütçe rakamları, Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından artırılabilir ve eksiltilebilir.

(2) Şube genel kurulu toplantısının ilk oturumunda, genel görüşmeler ile şube geçmiş dönem çalışmalarının ibrası hakkında karar alınır.

(3) Şube genel kurulunun ikinci oturumunda şube başkanı ve yönetim kurulu ve aynı sayıda yedekleri ile yeter sayıda Genel Merkez Genel Kurul delegesi ve yedekleri seçilir.

(4) Şube başkanlığına, üye sayısının 1/5'inin, divan başkanına bizzat vereceği yazılı önergesi ile aday olunur.

(5) Şube genel kurulu çalışmalarının tamamlanmasından sonra, şube başkanı yönetim kurulunu en geç üç gün içerisinde toplar. Görev dağılımı için gizli oyla seçim yapılır. Şube başkanı görev süresi içinde gerek görülen hallerde görev dağılımını yenileyebilir.

(6) Şube yönetim kurulunun beş kişiden oluştuğu hallerde başkan vekili, sekreter, muhasip ve veznedar üye seçimi yapılır. Şube yönetim kurulunun yedi kişiden oluştuğu hallerde başkan vekili, sekreter, sekreter yardımcısı, muhasip, veznedar üye ile yönetim kurulunun diğer üyelikleri için gizli oyla seçim yapılır.

(7) Şube genel kurulu, toplantı, seçim ve görev dağılımı tutanaklarını Genel Merkez Yönetim Kuruluna gönderir.

(8) Şube başkanı, istifa ya da herhangi bir nedenle boşalan şube yönetim kurulu üyeliklerine en çok oy alan yedek üyeleri, sırasıyla yazılı olarak davet eder. Davetin alındığı tarihten itibaren yedi gün içinde cevap vermeyenlerin şube yönetim kurulu üyelik hakları sona erer. Yedek üyeler yerlerini aldıkları asıl üyelerin sürelerini doldurur ve seçimli şube genel kurulunun yapıldığı güne kadar şube yönetim kurulu üyelik hak ve sıfatlarını korur.

(9) Şube yönetim kurulları, en az iki haftada bir, şube başkanı ya da başkan yardımcısının başkanlığında toplanır.

(10) Şube yönetim kurulu üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Karar yeter sayısı üye tamsayısının salt çoğunluğudur.

(11) Şube yönetim kurulu başkanı istifa ederse, yönetim kurulu kendi içerisinde şube başkanını seçer ve seçilen başkan ilk olağan genel kurula kadar görev yapar.

(12) Şube yönetim kurulu üye sayısı, boşalmalar sebebi ile yedekler de dahil üye tam sayısının yarısının altına düşerse, şube genel kurulu, kalan yönetim kurulu üyeleri tarafından bir ay içinde olağanüstü toplantıya çağrılır.

(13) Genel Merkeze karşı mali ve hukuki yükümlülüklerini süresi içinde yerine getirmeyen veya bu yükümlülüğünden kaçınmak için mevzuata karşı hile ve benzeri yöntemlere tevessül eden şube yönetimleri, Genel Merkez Yönetim Kurulunca görevden alınır ve kayıtlı veya kaydedilecek üyelerle geçici kurul oluşturulur. Geçici kurul oluşturulma imkanı bulunmadığı durumda ise şube, bu Tüzük hükümlerine göre yeniden açılacak hale gelinceye kadar Genel Merkez Yönetim Kurulu kararı ile kapatılır. Kapatılan şubelerin bütün para, mal ve eşyası Genel Merkeze intikal eder.

(14) Şubeler, ulusal veya uluslararası faaliyet ve projelerde Genel Merkez Yönetim Kurulunun tebliğ edeceği görevleri yerine getirmekle yükümlüdür. Uluslararası faaliyetler ve ilişkiler Genel Merkezin iznine tabidir.

(15) Şubelerin afet, tıp merkezi dahil sağlık, kan, sosyal hizmetler, inşaat ve benzeri bütün alanlarda üretecekleri projeler için Genel Merkezden yardım talep edebilmeleri için, projeler ile ilgili bir teknik heyet fizibilite raporunun hazırlanmış olması ve proje bütçesinin en az %75'inin kendi öz kaynaklarında aynı veya nakdi olarak hazır olması, ve/veya proje karşılığının yoresinden aynı ve nakdi yazılı bağış taahhüdü olarak alınmış olması ve yıllık bütçesinde yer alması gerekmektedir.

(16) Şube yönetim kurulu, şube borçlarından sorumludur.

(17) Şube yönetim kurulu üyeleri ihmal, kusur veya kasıtlı işlem ve eylem neticesinde şubenin uğrayacağı zarar ve ziyandan kişisel olarak sorumludurlar.

(18) Şube yönetim kurulu, şube genel kuruluna ve Genel Merkeze karşı sorumludur.

(19) Şube yönetim kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) Kızılayın amaçları doğrultusunda faaliyet göstermek, ilkelerini yaymak, Kızılayın tanıtımını sağlamak, toplum katında saygınlığını korumak ve yükseltmek.

b) Hazırladığı şube eylem planını, geçen dönem çalışma raporu ve bilanço, gelir-gider çizelgesi, kesin hesaplar ile gelecek çalışma dönemi bütçe tasarısını kabul etmek ve şube genel kurulunun onayına sunmak.

c) Bütün faaliyetlerini bu Tüzük ve uygulama esasları çerçevesinde yürütmek ve yönetmek.

ç) Şube genel kurulu tarafından onaylanan eylem planının şube yönetim kurulu üyeleri, şube üyeleri ve gönüllülerce uygulanmasını ve uygulamanın değerlendirilmesini sağlamak, şubenin dönemsel amaç ve hedeflerini gerçekleştirerek, Kızılayın genel amaç ve hedeflerine ulaşmasını desteklemek ve katkıda bulunmak.

d) Şubeye gönüllü kazanımı ve eğitimi için, Gönüllülük Yönergesi çerçevesinde planlama yapılmasını ve hayata geçirilmesini sağlamak.

e) Şubeye bağlı hizmet birimlerini yönetmek.

f) Kızılayın faaliyet alanına giren konularda gönüllüleri eğitmek ve organize etmek.

g) Şube gönüllü ve üye sayısının artırılmasına çalışmak.

ğ) Her ayın bütçe gerçekleşme raporlarını bir sonraki ay içinde, çalışma raporlarını ise üç aylık raporlar halinde Genel Merkeze sunmak.

h) Görev bölgesi sınırları içinde ya da dışında Genel Merkez tarafından yürütülen faaliyetlere Genel Merkez Yönetim Kurulunun onayı ile katılmak.

ı) Kızılayın bütün taşınır ve taşınmaz mallarını ve aynı ve nakdi değerlerini ilgili mevzuat kapsamında basiret ve özen içerisinde korumak ve yönetmek.

i) Sorumluluk alanında toplumun gücünü harekete geçirerek faaliyetler için yeterli yerel kaynakların kullanılmasını sağlamak, bağış toplama faaliyetlerinin gelişmesi için gerekli çalışmaları yapmak.

j) Kızılayın bütün kıymetli evrak ve makbuzlarıyla defter ve kayıtlarını, demirbaş eşyasını iyi durumda tutmak, kullanmak ve korumak.

k) Şube genel kurulunu olağan ve olağanüstü toplantıya çağırarak toplantının gündemini belirlemek.

l) Şubelerde ihtiyaç olan kadroları belirlemek ve Genel Merkez Yönetim Kurulu kararı ile bu ihtiyacın giderilmesine çalışmak.

m) Genel Merkezce onaylanmış bütçe ve kadroya uygun olarak personel özlük haklarını Şubeler Yönergesi ile hükme bağlanan esaslar çerçevesinde belirlemek.

n) Şube genel kurulu tarafından onaylanan toplantı tutanak özeti ve seçim tutanakları, geçen dönem çalışma raporu, bilanço, gelir-gider ve kesin hesap çizelgeleri ile onay için gelecek dönem bütçe tasarısını on beş gün içinde Genel Merkeze göndermek.

o) Kızılaya maddi ve manevi yarar sağlayan, şubenin gelişmesine katkıda bulunan kişi ve kuruluşlara onursal üyelik, madalya ve takdirname verilmesini Genel Merkeze teklif etmek.

ö) Şube üye aidatlarının süresinde ve tam olarak ödenmesini sağlamak, ödemeyenler hakkında bu Tüzük hükümlerine göre en geç bir ay içinde gereğini yapmak.

p) Brüt gelirlerinden ödeyeceği Genel Merkez hisselerini, aynı yıl içinde tahmini bütçesine koymak ve bunları Mart, Haziran, Eylül ve Aralık ayları içinde dört eşit taksitte Genel Merkeze ödemek, bütçe gerçekleşmesine göre mahsup işlemini yapmak, temerrüt halinde, Genel Merkez Mali İşler Bölümüne re'sen bankalara gönderilecek talimat çerçevesinde, takip eden ay içinde hisseleri ilgili banka hesaplarından tahsil ederek Genel Merkez hesaplarına aktarmak.

r) Sorumluluk bölgelerinde şubeler çalışma ve uygulama esaslarında belirtilen ve şube tarafından yürütülen bütün çalışma ve gönüllü kazanımı, afete hazırlık, müdahale ve sosyal hizmetler gibi faaliyetlerin koordinasyonunu sağlamak, yürütülmesini denetlemek ve desteklemek.

s) Genel Merkez tarafından verilecek Kızılaycılık ile ilgili diğer görevleri yerine getirmek.

Şube denetçisi

MADDE 36 – (1) Şube denetçisi, şubenin her türlü üyelik kayıtları ile altı aylık dönemler halinde gelir giderleri ve mali tablolarını, şubenin her türlü faaliyetlerini denetleyerek şube yönetim kuruluna ve genel kuruluna sunar.

(2) Şube denetçilerinin görevleri şube olağan kongresine kadar devam eder.

(3) Şube denetçisi, bir yedeği ile birlikte şube genel kurulu tarafından yirmi beş yaşını bitirmiş üyeler arasından üç yıllık süre için seçilir.

(4) Şube denetçisinin çeşitli nedenlerle görevinden ayrılması halinde yerine, en geç yedi gün içinde şube yönetim kurulu başkanı tarafından yedek üye göreve çağrılır.

(5) Şube denetçisi seçilebilmek için en az altı ay asıl üye olarak bir şubede kayıtlı bulunulması zorunludur.

(6) Denetim amacıyla istenecek her türlü yazı, dosya, defter ve belgeler ile kıymetli evrakın, görevlilerce şube denetçisine gösterilmesi zorunludur.

(7) Denetim esnasında soruşturmayı gerektiren bir hususun tespit edilmesi halinde, şube denetçisi durumu ivedilikle şube başkanlığına ve yönetim kuruluna yazılı olarak bildirir.

Genel Merkez organları

MADDE 37 – (1) Genel Merkez zorunlu organları şunlardır:

a) Genel Merkez Genel Kurulu.

b) Genel Merkez Yönetim Kurulu.

c) Genel Merkez Denetim Kurulu.

(2) Genel Merkezin ihtiyari organları ise ihtiyaca göre oluşturulan Kızılay Konseyi, Yüksek Disiplin Kurulu ve benzeri organlardır.

Genel Merkez Genel Kurulu

MADDE 38 – (1) Genel Merkez Genel Kurulu, Kızılayın en yüksek organı olup, her üç yılda bir Nisan ayı içinde olağan olarak Ankara’da toplanır.

(2) Gerekliğinde olağanüstü toplantı yapılabilir ve toplantıya, bir önceki Genel Merkez Genel Kurulu statüsü devam eden delegeler katılır.

(3) Genel Kurul, Genel Merkez Yönetim Kurulu ve Genel Merkez Denetim Kurulu üyeleri, şube başkanları ile genel kurullarında bu Tüzüğe uygun seçilecek Genel Merkez Genel Kurulu delegelerinden ve üyeliği devam eden genel başkanlarından oluşur.

(4) Genel Merkez Genel Kurulunun toplantı yeter sayısı, Genel Merkez Yönetim Kurulu ve Genel Merkez Denetim Kurulu üyeleri ile adları Genel Merkeze şubelerce önceden bildirilen delege sayısı toplamının yarısından bir fazlasıdır.

(5) Birinci toplantıda yeterli sayı oluşmadığı takdirde ikinci toplantı, yetersayı aranmaksızın katılan delegeler ile açılır ve Genel Merkez Genel Kurulu çalışmalarına başlar. Ancak katılan delege sayısı Genel Merkez Yönetim Kurulu ile Genel Merkez Denetim Kurulu asıl üye tam sayıları toplamının iki katından aşağı olamaz.

Genel Merkez Genel Kurulunun çağrı yöntemleri

MADDE 39 – (1) Genel Merkez Yönetim Kurulu; Genel Merkez Genel Kurulunun gününü, saatini, gündemini, yerini ve ilan edilecek yol ve yöntemleri, çoğunluk sağlanamaz ise ikinci toplantının yapılacağı günü, saati, gündemi, yeri belirler ve en az on beş gün önceden en az iki ulusal gazetede ilan eder.

Genel Merkez Genel Kurulu toplantı ilkeleri

MADDE 40 – (1) Genel Merkez Genel Kurul toplantısına katılacak delegeler, Genel Merkez Yönetim Kurulunca düzenlenen "delegeler çizelgesi"ndeki adları karşısına imza atarak aldıkları Genel Merkez Genel Kuruluna giriş kartı ile Kızılay kimlik belgesini göstermek suretiyle toplantıya girebilir. İmzalanan çizelgeye göre Genel Merkez Genel Kuruluna katılan üye ve delegeler sayısı ile toplantı yeter ve karar sayıları, Genel Merkez Yönetim Kurulu başkan yardımcısı ile genel sekreter tarafından imzalanan bir tutanakla saptanır.

(2) Genel Merkez Genel Kurulu, Genel Sekreterin, çoğunluğun sağlandığını belirten tutanağı okumasından sonra Genel Merkez Yönetim Kurulu Başkanı ya da Başkan yardımcısı tarafından açılır ve Genel Merkez Genel Kurulunu yönetmek üzere oluşturulacak divana açık oyla bir başkan, iki başkan yardımcısı ve yeteri kadar katip üye seçilir.

(3) Genel Merkez Genel Kurulu toplantısında gündemdeki maddeler görüşülür. Ancak toplantıya katılan üyelerin en az 1/10’u tarafından yazılı olarak görüşülmesi istenen maddelerin gündeme konulması zorunludur.

(4) Tüzel kişilerin temsilcileri ile gerçek kişilerin Genel Merkez Genel Kurulunda bir oy hakkı olup oyların gerçek kişi ve tüzel kişi temsilcileri tarafından bizzat kullanılması zorunludur.

(5) Genel Merkez Genel Kurulunda, Genel Merkez Yönetim Kurulu üyeleri, kendilerinin ibralarına ilişkin kararlarda oy kullanamaz.

(6) Yukarıda belirtilen hükümler şube kapsam ve ölçülerinde benzer olarak şube genel kurullarında da uygulanır.

(7) Ertelenen toplantının geri bırakılma tarihinden başlamak üzere en geç iki ay içinde yapılması zorunludur. Genel Merkez Genel Kurulu toplantısı bir defadan fazla ertelenemez.

Olağanüstü Genel Merkez Genel Kurulu

MADDE 41 – (1) Genel Merkez Yönetim Kurulu üye sayısı, boşalmalar sebebi ile yedekleri ile birlikte üye tam sayısının yarısının altına düşerse Genel Kurul, kalan Yönetim Kurulu üyeleri veya Genel Merkez Denetim Kurulu tarafından bir ay içinde toplantıya çağrılır. Çağrı yapılmazsa üyelerden birinin istemi üzerine sulh hukuk hakimi üç Genel Kurul üyesini Genel Kurulu toplantıya çağırarak görevlendirir.

(2) Genel Kurul, yönetim veya denetim kurulunun gerekli gördüğü hallerde veya Genel Merkez Genel Kurulunda seçme ve seçilme hakkına sahip delegelerin 1/5’inin, on beş günlük süre içinde noterden onaylı imzaları ile yaptıkları yazılı başvuru üzerine Genel Merkez Yönetim Kurulunca olağanüstü toplantıya çağrılır. Gündem, olağanüstü toplantı çağrısı yapanlarca düzenlenir.

(3) Olağanüstü Genel Merkez Genel Kurulu toplantısı, olağan Genel Merkez Genel Kurulu toplantısındaki usul ve ilkelere göre yapılır.

(4) Olağanüstü toplantılarda yalnız toplantıyı gerektiren konular görüşülür ve ayrıca gündeme madde eklenmez.

Kızılay genel kurullarının karar yeter sayıları

MADDE 42 – (1) Genel Merkez Genel Kurulu ile Kızılayın diğer bütün genel kurullarında uygulanacak karar yeter sayısı, toplantıya katılan delege sayısının yarısından bir fazlasıdır. Ancak,

a) Tüzük değişikliğine,

b) Olağanüstü yedek akçenin harcanmasının onaylanmasına,

c) Bütün kurullarda, toplantı süresinin uzatılması ya da kısaltılmasına,

ilişkin kararlar hazır bulunanların 2/3 çoğunluğuyla alınır.

Genel Merkez Genel Kurulu çalışma yöntemleri

MADDE 43 – (1) Genel Merkez Genel Kurulunun toplantı süresi, Genel Merkez Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir ve iki günü aşamaz. Gerekirse bu süre zorunlu nedenlerle Genel Merkez Genel Kurulu kararıyla uzatılabilir.

(2) İlk gün Genel Merkez Genel Kurulu, genel görüşme açılmadan önce, Genel Merkez Denetim Kurulu denetim raporları okunarak, geçen döneme ilişkin bilanço, gelir-gider ve kesin hesap çizelgeleri ile gelecek dönem çalışma programını, gelecek döneme ait bütçe tasarısını görüşür. Daha sonra genel görüşme açılır ve Kızılayın görev, ufuk ve strateji planlarından oluşan genel politikaları üzerine dilek ve temenni görüşmeleri yapılır.

(3) Kızılay Genel Başkanı, Genel Merkez Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu aynı listede seçime girerler. Listelerde genel başkan adayı, Genel Merkez Yönetim Kurulu ve aynı sayıdaki yedekleri, Denetim Kurulu adayları ve aynı sayıdaki yedekleri ayrı ayrı sıralanır.

(4) Genel Merkez Genel Kurulu; ikinci gün Genel Başkanı, Genel Merkez Yönetim Kurulunun on asıl ve on yedek üyesi ile Genel Merkez Denetim Kurulunun beş asıl ve beş yedek üyesini gizli oy ile seçer.

(5) Genel Başkan adaylığı, Genel Merkez Genel Kuruluna katılan delege sayısının 1/5'inin yazılı önergelerinin bizzat divan başkanlığına verilmesi ile mümkündür. Genel Başkan, adaylık listesinde Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulunu oluşturarak Genel Merkez Genel Kurulunun gizli oyu ile seçilir. Genel Başkanın adaylık listesinde belirtilen adaylar da başkaca bir oylama yapılmaksızın isimlerinin yer aldığı organların üyesi olarak seçilir.

(6) Genel Merkez Yönetim Kurulunda görev dağılımı gizli oyla yapılır. Gerekli hallerde Genel Başkan, görev dağılımının yeniden belirlenmesini isteyebilir.

(7) Kurul toplantılarında gizli oyla yapılacak seçimlerde oy verme ve sayım işlemleri Genel Kurul tarafından seçilen divanın sorumluluğundadır. Divan, sandık sayısı kadar, üçer üyeden oluşan sayım ve gözetim komisyonunu kura çekme usulüne göre delegeler arasından belirler.

(8) Bütün kurul görüşme ve kararlarının tutanakları başkanlık divanı üyeleri tarafından tutulur ve imzalanır. Seçimlerin tutanakları, seçimden sonra Divan tarafından imzalanarak Genel Merkez Genel Kurulunda ilan edilir.

Genel Merkez Genel Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 44 – (1) Genel Merkez Genel Kurulunda, Genel Merkez Denetim Kurulu denetim raporları okunur, geçen döneme ilişkin bilanço, gelir-gider ve kesin hesap çizelgeleri ile gelecek dönem çalışma programı, gelecek döneme ait bütçe tasarısı görüşülür, Genel Merkez Yönetim Kurulunun ibrası oylanır. Toplanılmayan yıllar için Genel Merkez Yönetim Kuruluna bütçe onay yetkisi verilir. Gerekirse bu konuda komisyon oluşturulabilir.

(2) Kızılayın görev, ufuk ve amaçlarından oluşan genel politikalarını belirler.

(3) Kızılayın Genel Başkanını, Genel Merkez Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyelerini, Denetim Kurulu asıl ve yedek üyelerini gizli oy ile seçer ve adaylar ayrı ayrı sıralanır.

(4) Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğü'nün değiştirilmesine ilişkin Genel Merkez Yönetim Kurulu tasarısını görüşüp karara bağlar. Tüzük değişikliği söz konusu ise, öncelikle bu husus Genel Kurulca görüşülerek karara bağlanır.

(5) Genel Merkez Yönetim Kurulunun yaptığı Kızılayın, yurtiçi ve yurtdışındaki kuruluşlara üye olarak katılması ya da ayrılması yönündeki önerileri karara bağlar.

(6) İhtiyaca göre oluşturulan ihtiyari organların üyelerini seçer.

Genel Başkanın görevleri

MADDE 45 – (1) Genel Başkan, Kızılayın en yetkili temsilcisi olup görev ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir.

a) Kızılayı kamu organları nezdinde, mahkemelerde, uluslararası ilişkilerde, işleyişe ilişkin her türlü iş ve işlemlerde maddi ve manevi kişiliği temsil ve ilzam eder. Genel Başkanın görev süresi üç yıl olup, en fazla üç dönem için seçilebilir. Genel Başkan Kızılayın birlik, bağımsızlık ve tarafsızlığının sağlayıcısıdır.

b) Genel Merkez Genel Kurulu ve Genel Merkez Yönetim Kurulu'nca kendisine verilen görevleri yerine getirir.

c) Genel Başkan kendi yetkilerinin kullanımını Genel Merkez Yönetim Kurulunun diğer üyelerine devredebilir, bu durumda yetkili olan üye yapmış olduğu işlemlerden sorumludur.

ç) Genel Merkez Yönetim Kuruluna başkanlık eder.

d) Genel Başkan, bütün Kızılay teşkilatını ve hizmet birimlerinin çalışmalarını inceletir, denetletir ve gerek gördüğünde soruşturma açar. Soruşturma sonuçları Yönetim Kurulunda görüşülerek karara bağlanır.

e) Mazereti halinde Genel Başkan yardımcılarında birini vekil olarak görevlendirir. Genel Başkan yardımcısı üstlendiği hizmetleri tam yetki ile yürütür ve sorumluluğunu taşır.

f) Genel Başkan, Genel Başkan yardımcıları ve Genel Sekreter Kızılayın birinci derece ita amirleridir. İkinci derecede ita amirleri Genel Merkez Yönetim Kurulu kararı ile saptanır.

(2) Genel Başkanın istifa etmesi veya herhangi bir nedenle Genel Başkanlık Makamının boşalması halinde, en geç iki ay içinde olağanüstü Genel Kurul, Genel Merkez Yönetim Kurulunca toplanır. Bu toplantıda sadece Kızılay Genel Başkanı seçimi yapılır. Genel Başkan Seçimine kadar I. Genel Başkan Yardımcısı bu görevi vekaleten yürütür.

Genel Merkez Yönetim Kurulu

MADDE 46 – (1) Genel Merkez Yönetim Kurulu, Genel Başkan dahil on bir üyeden oluşur. Genel Merkez Yönetim Kurulu üyelerinin yirmi beş yaşını ikmal etmiş olmaları zorunludur. Genel Merkez Yönetim Kurulu üyeleri üç yıllık dönem için seçilirler. Bir yönetim kurulu üyesi en fazla üç olağan dönem için aday olup seçilebilir.

(2) Genel Merkez Genel Kurulu çalışmalarının tamamlanmasından sonra, Genel Başkan, Genel Merkez Yönetim Kurulunun en geç üç gün içerisinde toplanmasını sağlar. Toplantıda, seçilen üyeler arasından I. Genel Başkan yardımcısı, II. Genel Başkan yardımcısı, Genel Sekreter, Genel Sekreter yardımcısı için gizli oyla seçim yapılır.

(3) İstifa ya da herhangi bir nedenle boşalan Genel Merkez Yönetim Kurulu üyeliklerinin yerine, en yüksek oyu almış olan yedek üye Genel Sekreter tarafından göreve çağrılır. Bu kişiler, ilk genel kurula kadar asıl üyelik hak ve sıfatlarını korurlar.

(4) Genel Merkez Yönetim Kurulu, en az on beş günde bir Genel Başkanın başkanlığında ve belirlenen gündemle toplanır.

(5) Genel Merkez Yönetim Kurulu olağan toplantılarında, toplantı ve karar yeter sayısı üye tamsayısının salt çoğunluğudur. Hükümetçe ilan edilen olağanüstü hal ve afet dönemlerinde yapılan toplantılarda ise toplantı yeter sayısı üye tam sayısının üçte biridir. Bu dönemde kararlar oy birliği ile alınır.

(6) Şube kurullarında görev yapmakta iken, Genel Merkez Yönetim Kuruluna seçilenlerin şube başkanlığı ve şube yönetim kurulu üyeliği düşer.

(7) Genel Merkez Yönetim Kurulu üyeleri üstlendikleri görevlerin sorumluluğunu taşır.

(8) Genel Merkez Yönetim Kurulunun iş ve işlemleri Genel Sekreterlikçe yürütülür.

Genel Merkez Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 47 – (1) Genel Merkez Yönetim Kurulu; Kızılayın Genel Merkez Genel Kuruluna karşı sorumlu organıdır. Bu sıfatla, Kızılayın amaç ve yönetimine ilişkin bütün işlemlerinin, usulüne uygun olarak yürürlüğe konulmuş uluslararası anlaşmalar, ilgili kanunlar, Genel Kurul kararları, bu Tüzük ile uygulama esaslarına uygun olarak düzenlenip yürütülmesini ve gözetimini sağlar.

(2) Kızılayın amacına uygun her türlü çalışmayı planlar, hazırlar ve Genel Kurul kararlarına uygun olarak icra eder.

(3) Kızılay faaliyetlerinin Genel Sekreterlik ve Genel Müdürlük eliyle icra edilmesini sağlar.

(4) Kızılayın amaç ve hedeflerine yönelik hizmet ve faaliyetler için ulusal ve uluslararası kaynak sağlayıcı faaliyetleri yürütür.

(5) Kızılayın manevi varlığı ve gücüne hanel getirmeye yönelik girişimlerde bulunan üyelerin üyelikten çıkarılmasını Genel Kurula teklif eder.

(6) Genel Merkez Genel Kurulunu olağan ve olağanüstü toplantıya çağırır ve gündemi belirler.

(7) Şube genel kurulları hakkındaki itirazları itiraz tarihinden itibaren otuz gün içinde inceleyerek karara bağlar.

(8) Gerekli gördüğü takdirde çalışma konularında yardımcı olmak üzere plan ve stratejiler doğrultusunda geçici ya da sürekli olarak Kızılay çalışanlarından ya da dışarıdan gönüllü kişilerden komisyonlar oluşturabilir.

(9) Şubelerin seçimlerini ve bütçelerini onaylar.

(10) Onursal üyelikler verir.

(11) Kızılay genel bütçesini inceler ve bu Tüzükle Genel Merkez Genel Kurulundan aldığı yetkiye dayanarak yılın son toplantısında bütçeyi ve bütçe uygulama esaslarını onaylar ve yıl içi serbest bırakmalar için Genel Müdürlüğü yetkili kılar.

(12) Uygulama esaslarını belirler.

(13) Her türlü şartlı bağışları ve vasiyetleri inceleyerek gereğine karar verir.

(14) Taşınmaz mallar üzerindeki her türlü nihai tasarruflar ve gayrimenkul fon hesabından taşınmazların satın alınmasına karar verir.

(15) Tüm Kızılay teşkilatının ve hizmet birimlerinin çalışmalarını inceler, denetler ve gerekli gördüğünde soruşturma açar.

(16) Kızılay Genel Müdürü ile Teftiş Kurulu Başkanının ve Hukuk Müşavirinin atamasını yapar.

(17) Yeni şubeler açılmasına, mevcut şubelerden herhangi bir nedenle çalışamaz hale gelenlerin kapatılmasına karar verir.

(18) Şube genel kurulları hakkında verilecek kararlara, alınış tarihinden itibaren on beş gün içinde yapılacak itirazları inceleyerek karara bağlar.

(19) Genel Başkan ve Yönetim Kurulu üyelerine yılda üç ayı geçmemek üzere izin verir.

(20) Savaşta ve olağanüstü hal ilanında Genel Merkez Genel Kurulunun yetkilerini kullanır.

(21) Amacına uygun işletmeler, eğitim ve öğretim kurumları kurulmasına, iştiraklere girilmesine, hastaneler, sağlık merkezleri, dispanserler, kan merkezleri ve bunlarla ilgili laboratuvarlar, rehabilitasyon merkezleri ve kendi amacına uygun sosyal ve gelir getirici tesisleri açılmasına karar verir. Şubeler tarafından da bu tip hizmetlerin kurulmasına ilgili mevzuat ile belirlenmiş usuller çerçevesinde izin verir.

(22) Genel Müdürlük teşkilatında yeni bölümler kurulmasına, Genel Müdürlük ve şubelerde kadro ihdas ve iptaline karar verir.

(23) Genel Merkezin geçmiş mali yıl çalışma raporu, bilanço ve kesin hesaplarını ve gerektiğinde tüzükle ilgili değişiklik önerilerini inceler, gerekli değerlendirme ve düzenlemeyi yaparak Genel Merkez Genel Kuruluna sunar.

(24) Gerekli gördüğü takdirde, şubeleri Genel Merkez Genel Kurulunda temsil edecek delege sayısını, Kızılayın son bilançosu ile şubelerin bütçelerini dikkate alarak yeniden düzenler.

(25) Bu Tüzükte tanımlanmış olan Kızılaycılığın tanıtımı ve yaygınlaştırılması, afet, afete hazırlık, kan ve sağlık hizmetlerinin koordinasyonu ve yaygınlaştırılması amacıyla il merkezlerinde gerekli sosyal teknik ve idari altyapıları kurar.

Genel Merkez Denetim Kurulu

MADDE 48 – (1) Genel Merkez Denetim Kurulu, çalışmalarından dolayı Genel Merkez Genel Kuruluna karşı sorumludur.

(2) Genel Merkez Denetim Kurulu, Genel Merkez Genel Kurulu tarafından yirmi beş yaşını bitirmiş, mali, idari ve hukuki konularda deneyimli, üniversite mezunu üyeler arasından üç yıl süre için seçilen beş asıl ve beş yedek üyeden oluşur.

(3) Genel Merkez Denetim Kurulu asıl üyeliklerinden çeşitli nedenlerle ayrılmaları halinde yerlerine, en geç yedi gün içinde Genel Merkez Denetim Kurulu Başkanı tarafından yedek üyeler sırasıyla göreve çağrılır.

(4) Genel Merkez Denetim Kurulu üyesi seçilebilmek için en az bir yıl asıl üye olarak bir şubede kayıtlı bulunulması zorunludur.

(5) Genel Merkez Denetim Kurulu, seçilmelerini müteakip en geç yedi gün içinde toplanır ve bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir raportör seçerek görev bölümü yapar.

(6) Denetim amacıyla istenecek her türlü yazı, dosya, defter ve belgeler ile kıymetli evrakın, görevlilerce Genel Merkez Denetim Kurulu üyelerine gösterilmesi zorunludur.

Genel Merkez Denetim Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 49 – (1) Genel Merkez Denetim Kurulu, Dernek içi denetim görevini yerine getirmekle yükümlü ve sorumludur. Bu maksatla Kızılay yönetimi tarafından gerçekleştirilen çalışmaları, işlevlerin etkinliği ve verimliliği, mali raporlama sisteminin güvenilirliği, kanun ve düzenlemelere uygunluk açısından inceler, değerlendirir ve denetim sonuçlarını Genel Merkez Yönetim Kuruluna ve Genel Merkez Genel Kuruluna rapor eder.

(2) Genel Merkez Denetim Kurulu, Kızılayın bütçe, hesap ve işlemleri ile ilgili defter ve belgeleri üzerinde en az altı ayda bir yapacağı inceleme sonuçlarını, dilek ve önerilerini Genel Merkez Yönetim Kuruluna bildirir ve toplandığında Genel Merkez Genel Kuruluna sunar. Genel Merkez Yönetim Kurulunca hazırlanan çalışma dönemi programı ile yıllık bütçe uygulama esasları ve bütçesinin görüşüleceği Genel Merkez Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunarak dilek ve önerilerini belirtir. Genel Merkez Yönetim Kurulunca hazırlanan geçen çalışma dönemi raporu ile bilanço ve gelir-gider, kesin hesap çizelgeleri, Genel Merkez ölçme ve değerlendirme raporu hakkındaki inceleme sonuçlarını bir raporla, Genel Merkez Genel Kurulu toplantısı tarihinden en az bir ay önce Genel Merkez Yönetim Kuruluna sunar.

(3) Denetim esnasında soruşturmayı gerektiren bir hususun tespit edilmesi halinde, Genel Merkez Denetim Kurulu üyeleri gereği için durumu ivedilikle Genel Başkanlığa yazılı olarak bildirir.

Teftiş Kurulu

MADDE 50 – (1) Genel Başkana bağlı olarak görev yapan Türk Kızılayı Teftiş Kurulu; şube, temsilcilikler ile Genel Müdürlüğe bağlı hizmet birimlerinde ve müesseselerde teftiş, inceleme ve gerektiğinde soruşturma işlemlerini yürütür. Teftiş Kurulu çalışma usul ve esasları, yönerge ile düzenlenir.

Hukuk Müşavirliği

MADDE 51 – (1) Genel Başkana bağlı olarak görev yapan Hukuk Müşavirliğinin çalışma usul ve esasları yönerge ile düzenlenir.

Yardımcı kurullar

MADDE 52 – (1) Kadın ve gençlik kolları, gönüllüler ve kardeş kulüp adı altında şubelerde, Genel Merkezde yan kurullar oluşturulabilir. Bu kurullar, oluşturuldukları şubelerin yönetim kurulları veya Genel Merkez Yönetim Kurulunun gözetimi ve denetimi altında, Kızılayın amaçları doğrultusunda çalışırlar. Bu kurulların çalışma usul ve esasları yönerge ile düzenlenir.

Kurullarda görev yapan üyeler ile Kızılay personelinin hakları ve uymakla yükümlü oldukları kurullar

MADDE 53 – (1) Kurullarda görev yapan üyeler ile Kızılay personeli, ilgili mevzuat, Genel Merkez Genel Kurulu ve Genel Merkez Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak görev yapar.

(2) Kızılay personeli, yurtiçinde ve yurtdışında görevleri ile ilgili olarak, bu Tüzükte belirtilen Kızılay makam ve organlarının himayesi altında olup, uluslararası anlaşmalar, uluslararası hukuk, iç hukuk ve bu Tüzük ile belirlenmiş bütün hak, koruma ve imtiyazlardan yararlanır.

(3) Genel Merkez ile şubelerin zorunlu ve ihtiyari organlarının üyeleri ile Kızılay personeli ve bunların bakmakla yükümlü oldukları kişiler, Kızılayın taşınmaz mallarından kiracı olarak yararlanamaz, bunları satın alamaz ve hiçbir şekilde Kızılay ile ticari ilişkilerde bulunamaz.

(4) Kızılay kurullarında görevli üyeler, geçerli mazereti olmaksızın, birbiri ardınca üç kez, belli olan veya kendilerine bildirilmiş bulunan toplantıya katılmazlarsa, üyesi buldukları kurullardan çekilmiş sayılır.

Kızılay Genel Müdürlüğü

MADDE 54 – (1) Kızılay Genel Müdürlüğü, ilgili kanunlar ile bu Tüzük ve uygulama esasları ile belirlenmiş çalışma usul ve esaslarına göre görev yapar.

(2) Genel Merkez Yönetim Kurulu kararları ve Kızılayın diğer organları tarafından alınan kararlar ile verilen görevler, Kızılay Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.

(3) Genel Müdür, Kızılayı ulusal kurum ve kuruluşlar ile Kızılay-Kızılhaç Hareketi ve diğer uluslararası kurum ve kuruluşlar nezdinde, genel başkanın görev ve yetkilendirmesi doğrultusunda temsil eder.

(4) Kızılay Genel Müdürlüğünün kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları yönerge ile belirlenir.

BEŞİNCİ KISIM

Mali Hükümler

Bütçe

MADDE 55 – (1) Kızılayın çalışma dönemi, 1 Ocakta başlar ve 31 Aralıkta sona erer. Kızılay bütçesi, Bütçe Yönergesi ile gelir ve gider çizelgelerinden oluşur. Yıllık bütçe uygulama esasları Bütçe Yönergesi ile düzenlenir.

(2) Genel Merkez ve şubelerin yıllık bütçelerine ilişkin hükümler aşağıda gösterilmiştir:

a) Genel Merkez bütçesi, Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından üç yıllık olarak hazırlanır ve Genel Merkez Genel Kurulunun onayına sunulur. Onay işleminin ardından yıllık bütçe uygulama esasları hükümlerine göre, Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından uygulanır.

b) Şube bütçeleri yönetim kurulları tarafından hazırlanır. Şube genel kurullarınca kabul edilmesinden sonra Genel Merkez Yönetim Kurulu onayına sunulur.

c) Genel Merkeze ulaşan bütçeler bütçe kontrol uzmanları tarafından ilk bir ay içinde incelenir. İnceleme sonucu bütçeyi oluşturan kalemlerden gerekli görülenlerin uyarılma veya iptali istemiyle şubeye bilgi verilir. Şube ilgili işlemi bir hafta içinde gerçekleştirir ve tekrar onay için Genel Merkeze gönderir.

ç) Savaş, doğal afetler veya bunlara benzer olağanüstü durumlarda, harcama yapma zorunluluğu doğduğu takdirde, bütçedeki ödeneklere bağlı kalmadan harcamalarda bulunmaya ya da buna göre bütçede değişiklik yapmaya Genel Merkez Yönetim Kurulu yetkilidir. Bu durumda yapılacak işlemler ilk toplanacak Genel Merkez Genel Kurulunun bilgi ve onayına sunulur.

Bütçe uygulamaları

MADDE 56 – (1) Genel Merkez Yönetim Kurulu, her yıl sona eren çalışma dönemine ilişkin çalışma raporu, bilanço, gelir-gider ve kesin hesap çizelgeleri ile gelecek çalışma dönemi çalışma programı ve bütçe tasarısını en geç Aralık ayı sonuna kadar hazırlar ve Genel Merkez Genel Kuruluna sunar.

(2) Şubeler, bir takvim yılı içinde elde ettikleri brüt gelirlerden, kiralar hariç % 5'ini gelir payı olarak Genel Merkeze gönderir. Genel Merkez gelir payı bütçede gösterilir. Yıl içerisinde dört eşit taksit halinde Genel Merkeze ödenir. Gelir payına Genel Merkez adına satışı yapılan ürünlerden elde edilenler dahil edilmez. Genel Merkez adına yapılacak satışlardan pay talebi Genel Merkez Yönetim Kurulunun takdirine bağlıdır.

(3) Genel Merkezin hisselerinin takibi, tahsili ve bunların Genel Merkeze gönderilmesinden şubeler sorumludur.

(4) Üyeler ve gönüllüler buldukları yerin dışında görevlendirildiklerinde, bu kişilere Genel Merkez harcırah uygulama esasları hükümlerine uygun olarak harcırah verilir.

(5) Delegelerin yollukları; Bütçe Yönergesinde öngörülen ödemeler esas alınarak Genel Müdür için öngörülen en yüksek bedelden karşılanır. Ödenecek yolluk Genel Merkez Genel Kurulu toplantı ve yol süresi ile sınırlıdır. Bu ödemeler; şube bütçesinden veya yönetim kurulunun onayı ile Genel Merkez bütçesinden karşılanır.

(6) Her türlü kiralama konusu yer ve emtia ve bunlardan elde edilecek gelir ve gider paylaşım esasları Kiralama Yönergesi ile düzenlenir.

(7) Şubeler, Genel Merkez Yönetim Kurulunca onaylanan bütçeleri kapsamında iş ve işlemlerini yürütür ve ilave talepler Genel Merkez Yönetim Kurulunca takdir edilir.

(8) Üçer aylık gerçekleşen bilançolar takip edilen ayın en geç onuna kadar Genel Merkeze sunulur. Bütçede oluşabilecek sapmalar ve hareketlerle ilgili şube açıklama yapmak ve kaynağını ispatlamak zorundadır. Bütçe formatı, Genel Merkez tarafından gönderilen örneğe göre düzenlenir ve takibi yapılır.

(9) Her mali dönemin sonunda söz konusu mali dönemlerin hesapları Genel Merkez Denetim Kurulu yanında bağımsız dış denetim firmalarına denetletirilebilir. Bağımsız denetim kuruluşlarınca hazırlanan raporlar Genel Merkez Yönetim Kurulu tarafından internet sitesinde ve yıllık faaliyet raporları ile kamuoyuna duyurulur.

(10) Şubelerin çalışma esasları, tutacakları muhasebe ve diğer kayıtlar Şubeler Yönergesi ile belirlenir.

(11) Şubeler, bölgelerinde bu Tüzükte belirtilen afetlerden birisiyle karşılaşmaları halinde; yönetim kurulunun sorumluluğu altında şube ve yerel imkanlar dahilinde ilk müdahaleyi yapar, afetin boyutu kapasitelerini aştığı takdirde ise Genel Merkezden yardım talebinde bulunur.

(12) Şubeler Genel Merkez Yönetim Kurulunca uygulama esaslarında belirtilen tutardaki paralar ile kıymetli evrakları kasalarında bulundurur, fazla paralarını ise Genel Merkez Yönetim Kurulunun belirleyeceği banka hesaplarında muhafaza eder.

(13) Genel Merkez, acil yardım çalışmalarının gerektirdiği olağanüstü hallerde, şubelerden yardım isteğinde bulunulabilir ve bu istekler şubelerce yerine getirilir.

(14) Olağanüstü yedek akçeler, bu Tüzüğün yayımlandığı tarihte elde bulunan altın mevcudu dahil olağanüstü ihtiyat akçesinden meydana gelir. Her yıl net gelirin %18'inden aşağı olmamak üzere ayrılacak pay ile beslenir ve ayrı bir hesapta muhafaza edilir. Olağanüstü yedek akçeler yalnız savaşta ya da savaş tehdidi karşısında ve Hükümetçe ilan edilen olağanüstü

hal, seferberlik ve afet durumlarında ilk toplanacak Genel Kurulun onayına sunulmak üzere, Genel Merkez Yönetim Kurulunca sarf edilip kullanılabilir. Envanter düzenlenmesinden ötürü mallarda meydana gelen değer artışlarından olağanüstü yedek akçe ayrılmaz.

(15) Olağan yedek akçeler, bu Tüzüğün yayımlandığı günde elde bulunan yedek akçesiyle, yine bu tarihte Kızılayın ambarlarında mevcut yardım eşyası kıymetlerinden ve Kızılayın bütün taşınır ve taşınmaz mallarından meydana gelir ve her yıl bütçesinin gelir fazlalıklarıyla beslenir. Olağan yedek akçe Kızılayın bir tür sermayesini teşkil eder. Bütçenin denkleşmeyip açık vermesi halinde açıklar, Genel Merkez Yönetim Kurulu kararıyla olağan yedek akçesinden kapatılır.

(16) Olağanüstü ve olağan yedek akçelerin kullanılmamış kısımlarının nasıl nemalandırılacağı ilgili kanunlara göre Genel Merkez Yönetim Kurulunca saptanır.

(17) Kızılayı parasal yükümlülüğe sokacak işlemler ve bunlarla ilgili belgeler, Genel Merkezde, Kızılayın birinci derecedeki üç ita amirinden ikisininin, ya da bir birinci derecede ita amiriyle bir ikinci derece ita amirininin, şubelerde ise başkan ya da başkan yardımcısı ile yönetim kurulunca yetki verilen bir yönetim kurulu üyesininin ortak imzaları ile imzalanır.

(18) Kızılay, Yönetim Kurulu kararı ile alım, vasiyet, bağış ya da diğer yollarla sınırsız taşınmaz mal ve menkul kıymet edinebilir ve bunları gerektiğinde satabilir. Gerekli hallerde şartlı bağış kabul eder ve şartlı bağışların yükümlülüklerini yerine getirir.

(19) Genel Merkez ve şubelerde mevcut bütün hak ve mallar Kızılay tüzel kişiliğine aittir. Şubelerin edindikleri her türlü hak, mal ve kıymetler, Genel Merkez Yönetim Kurulu onayı alınmadıkça satılamaz ve devredilemez.

(20) Genel Merkez Yönetim Kurulunca şubelere bırakılan gelir payları ve Genel Merkez Yönetim Kurulu yardımı ile ortaklaşa ya da bağışlarla edinilen taşınmaz mallar, Kızılay adına tescil ettirilir ve tapu asılları Genel Merkezde muhafaza edilir. Kızılay taşınmazlarının yönetimi, değerlendirilmesi, inşaat, kiralama, kullanım şekli, bakım, onarım ve sigorta giderleri ve satışına ilişkin işlemleri uygulama esasları ile düzenlenir.

(21) Genel Merkez Yönetim Kurulunca, şubeler ve temsilciliklerin bütçe gerçekleştirmelerinin izlenmesi, mali kayıtlarının bu Tüzük, uygulama esasları ve ilgili mevzuat hükümleri kapsamında yürütülmesi amacıyla, önem arz eden yerler ve illerde Genel Merkez saymanlıkları oluşturulabilir. Oluşturulacak saymanlıkların çalışma usul ve esasları yönerge ile belirlenir.

(22) Genel Merkez Yönetim Kurulu, Genel Merkez ve şube hesapları üzerinde re'sen tasarrufla bulunmaya, açmaya, kapamaya ve hesaplardan hesaplara nakil yapmaya, hesap hareketlerini takip etmeye ve vadeli hesapların en üst düzeyde nemalanması için her türlü işlem ve görüşmeyi yapmaya yetkilidir.

Kızılayın gelirleri

MADDE 57 – (1) Kızılayın gelirleri aşağıdaki kalemlerden oluşur:

- a) Giriş aidatı.
- b) Yıllık aidat.
- c) Kızılayın taşınır ve taşınmaz malları ile marka ve haklarının işletilmesinden ya da kiraya verilmesinden sağlanan gelirler ile taşınır değerlerin gelirleri.
- ç) Her türlü yayın satışları ve piyango ile toplantı, temsil, festival, fuar, yarışma, gösteri, kongre, konferans, sempozyum, panel, seminer, eğitim, sosyal etkinlikler, ayrıca benzeri düzenlemelerden elde edilen gelirler.
- d) Gerekli görülecek yerlerde sabit ya da dolaştırılabilecek bağış kutuları ya da servislerinden elde edilecek gelirler.
- e) Hükümet, vakıflar, özel idare ve belediyelerle köy bütçelerinden ve diğer kurumlardan yapılacak bağış ve yardımlar.
- f) Diğer bağış, vasiyet ve yardımlar.
- g) Kızılayın sahibi bulunduğu tekel ve imtiyazlar ile işletmelerinin gelirleri.
- ğ) Hükümet, özel idare ve belediyelerle diğer resmi ve özel kuruluşlarca kanunlara ve teamüllere göre Kızılaya tahsis edilmiş gelirler.
- h) Afet hazırlık ve müdahale faaliyetleri sonucunda Kızılay depolarından halka dağıtılan temel afet malzemelerinin yeniden stoklanması için Devlet tarafından aktarılabilecek kaynak.
- ı) Türk Kızılayı tarafından veya Türk Kızılayının amaç ve faaliyetlerine katkı sağlayacak işletmeler ile kurulacak ortaklıklar, şirketler, eğitim kurumları, lokaller ve iktisadi işletmelerden sağlanacak gelirler.
- i) 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu hükümleri uyarınca sağlanacak gelirler.
- j) Dış kaynaklı yardımlar ve bağışlar.
- k) Şubelerden gelecek genel merkez payları.
- l) Ayni ve nakdi bağışlar.
- m) Diğer gelirler.

Gelir ve gider uygulamalarında yöntemler

MADDE 58 – (1) Doğrudan tahsil edilen Kızılay gelirleri; alındı belgeleri ile toplanır. Bağış, yardım ve aidatları toplayacak yetkili ya da yetkililer Genel Merkez ve şube yönetim kurulu kararı ile belirlenir. Alındı belgesine, aidat ve bağışı ödeyenin açık kimliği yazılır ve imzası alınır. Banka şubelerine yapılan bağışlarda banka dekontu alınır ve daha sonra bağış makbuzu kesilerek mali kaydı yapılır.

(2) Giderlere ilişkin harcamalarda fatura, gider pusulası ya da makbuz alınır. Yurtdışında, belirtilen belgelerin sağlanamadığı ödemelerde harcama belgesi düzenlenir ve ödemeyi alan tarafından imzalanır. Harcama belgesinin formatı ilgili uygulama esasları ile belirlenir.

(3) Alındı belgeleri ile fatura, gider pusulası, makbuz ve harcama belgelerinin saklanma süresi, özel kanunlarda gösterilen süreye ilişkin hükümler saklı kalmak üzere beş yıldır.

Defterler

MADDE 59 – (1) Kızılay Genel Merkezi ile şubelerinde, 31/3/2005 tarihli ve 25772 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dernekler Yönetmeliğinde belirtilen defterler, bu Yönetmelik hükmüne göre tutulur. Yönetim kurullarının uygun görmesi halinde ihtiyaç duyulan diğer defterler de tutulabilir.

ALTINCI KISIM Çeşitli ve Son Hükümler

Tüzük değişikliği

MADDE 60 – (1) Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğü’nün değiştirilmesi, Genel Merkez Yönetim Kurulunun önerisi veya Genel Merkez Genel Kurulu delegelerinden en az 2/3’ünün yazılı isteği doğrultusunda Genel Merkez Genel Kurulunca alınacak kararlar mümkündür. Tüzük usulüne uygun olarak yürürlüğe girer.

Uygulama esasları ve yönergeler

MADDE 61 – (1) Tüzükte öngörülen veya ihtiyaca binaen bunların dışında da çıkarılacak yönergeler ve uygulama esasları Genel Merkez Yönetim Kurulunun onayı ile yürürlüğe girer.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 62 – (1) Bu Tüzükte hüküm bulunmayan hallerde usulüne uygun olarak yürürlüğe girmiş olan uluslararası anlaşmalar ile 5253 sayılı Dernekler Kanunu ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan Tüzük

MADDE 63 – (1) 6/4/1993 tarihli ve 93/4397 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğü yürürlükten kaldırılmıştır.

Çalışanların kayıtlarının nakli

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Kızılay şubelerinde çalışanlar, çalıştıkları şubelerde üye iseler, bu Tüzüğü’nün yürürlüğe girmesinden sonraki altı ay içinde ikamet ettikleri yerdeki şubelere kayıtlarını alır. Hiçbir şube bu üyelerin kayıtlarının aktarılmasından kaçınmaz.

Üye kayıtlarının yenilenmesi

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Tüzük yürürlüğe girdikten sonra beş ay içinde bütün Kızılay şubeleri Kurumsal Kimlik Kitabındaki formatları kullanarak üye kayıtlarını tamamen yeniler ve formların birer örneğini Genel Merkeze gönderir. Üye kayıtları, elektronik ortamda tutulur ve izlenir.

Üyelik aidatlarını bir defaya mahsus belirleme yetkisi

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu Tüzüğü’nün yürürlüğe girdiği yılın üyelik aidatları, Genel Merkez Yönetim Kurulunca belirlenir.

Seçim periyotlarının başlama zamanı

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Seçim ile ilgili üç yıllık periyotlar, bu Tüzüğü’nün yürürlüğe girmesinden sonraki ilk olağan Genel Kurulda başlar.

Bazı organların görev süreleri

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Bu Tüzüğü’nün Genel Kurul tarafından kabul edildiği tarihte görev başında bulunan Genel Merkez Yönetim Kurulu ile Denetçiler Kurulunun görev süreleri; Genel Merkez Yönetim Kurulu ve Genel Merkez Denetim Kurulu olarak ilk olağan Genel Merkez Genel Kuruluna kadar devam eder.

Yürürlük

MADDE 64 – (1) Bu Tüzük yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 65 – (1) Bu Tüzük hükümlerini Genel Merkez Yönetim Kurulu yürütür.